

RAČUNOVODSTVENE POLITIKE AMORTIZACIJE I NJIHOV UTJECAJ NA FINANCIJSKI REZULTAT- STUDIJA SLUČAJA AUTOMEHANIKA d.d.

Penava, Maja

Master's thesis / Diplomski rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:696503>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-15**

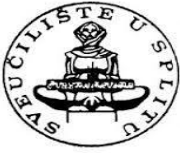
Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

DIPLOMSKI RAD

**RAČUNOVODSTVENE POLITIKE
AMORTIZACIJE I NJIHOV UTJECAJ NA
FINANCIJSKI REZULTAT – STUDIJA SLUČAJA
AUTOMEHANIKA d.d.**

Mentor:

Dr.sc. Aljinović Barać Željana

Studentica:

Penava Maja

Br. indeksa: 2132257

Split, rujan 2016.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
1.1. Problem i predmet istraživanja.....	4
1.2. Metode i doprinos istraživanja	7
2. TEORIJSKE PRETPOSTAVKE METODA AMORTIZACIJE DUGOTRAJNE MATERIJALNE IMOVINE	9
2.1. Pojam i zakonodavni okvir dugotrajne materijalne imovine	9
2.2. Početno priznavanje imovine.....	11
2.3. Zakonodavni okvir amortizacije	13
2.4. Metode amortizacije	15
2.5. Utjecaj amortizacije na bilancu i račun dobiti i gubitka	23
3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE VREDNOVANJA DUGOTRAJNE IMOVINE NA STUDIJI SLUČAJA	24
3.1. Općenito o društvu “Automehanika” d.d.	24
3.2. Vrednovanje dugotrajne materijalne imovine “Automehanika” d.d.	26
3.3. Rezultati i pregled poslovanja “Automehanika” d.d.	29
4. KOMPARATIVNA ANALIZA PRIMJENE RAZLIČITIH METODA AMORTIZACIJE I NJIHOV UTJECAJ NA PROFITABILNOST	35
4.1. Analiza utjecaja linearne i degresivne metode amortizacije dugotrajne materijalne imovine na financijski rezultat.....	35
4.2. Analiza profitabilnosti putem pokazatelja.....	45
5. ZAKLJUČAK.....	48
LITERATURA.....	49
POPIS SLIKA I TABLICA.....	51
SAŽETAK	52
SUMMARY	53

1. UVOD

„Računovodstveno informiranje najvažniji je dio ukupnog informacijskog sustava i zadatak mu je podatke i informacije prezentirati zainteresiranim internim i eksternim korisnicima. Način informiranja može biti pisani ili usmeni. Najvažniji pisani oblik su financijski izvještaji, i to bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama vlasničke glavnice, izvještaj o novčanom toku, te bilješke uz financijske izvještaje. Računovodstvo je uslužna funkcija u procesu upravljanja jer osigurava informacije za potrebe odlučivanja i upravljanja. Stoga se za računovodstvo često kaže da je to poslovni jezik, jezik poslovnog odlučivanja ili ‘language of business’. Zbog toga svaki dobar menadžer mora dobro poznavati osnovne računovodstvene kategorije i logiku računovodstva.“¹

Cilj menadžmenta poduzeća bi trebalo biti ostvarivanje ekonomske koristi na tržištu, a da bi to ostvarilo, poduzeće mora posjedovati imovinu. Značajan dio ukupne imovine čini dugotrajna materijalna imovina koja predstavlja važnu stavku u financijskim izvještajima. Dugotrajna materijalna imovina ne mijenja svoj oblik ni sastav u proizvodnom procesu, ali se troši postupno, a to trošenje s vremenom smanjuje njezinu upotrebnu vrijednost. Smanjenje upotrebne vrijednosti dugotrajne imovine, izazvano fizičkim trošenjem ili ekonomskim zastarijevanjem, naziva se amortizacija. Amortizacija utječe na uspješnost poduzeća. Cilj je ovog rada prikazati može li se promjenom amortizacijske metode, čime utječemo na visinu troška amortizacije, značajno utjecati na neto dobit poduzeća.

S dugoročnog aspekta, ukupni iznos amortizacije kroz cijeli vijek trajanja imovine uvijek je isti, neovisno o korištenoj metodi. Izbor metode amortizacije može utjecati na dobit poduzeća samo kratkoročno tako da amortizacija različito tereti pojedina obračunska razdoblja pa poslovni rezultat seli iz jednog obračunskog razdoblja u drugo.

¹ Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L.: Osnove računovodstva, Ekonomski fakultet Zagreb, 2008., str. 36., 37.

1.1. Problem i predmet istraživanja

U novije vrijeme financijsko računovodstvo, koje se sve više približava tržišnom, temeljeno na načelu nastanka događaja i povijesnom trošku, ne odražava uvijek stvarni financijski položaj subjekta i ostvarene rezultate. Dugotrajna imovina koju poduzeće ima, te ju koristi za stvaranje proizvoda i usluga, se s vremenom troši i gubi na svojoj vrijednosti. Odabir metode amortizacije i metode vrednovanja imovine, uz utjecaj ostalih čimbenika, utječe na financijski rezultat poduzeća. Sve se češće postavlja pitanje da li je način vrednovanja i iskazivanja u financijskim izvještajima realno prikazan.

Dugotrajna materijalna imovina je obuhvaćena u Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) i to Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 16, MRS-om 17, MRS-om 20, MRS-om 23 i MRS-om 36, dok Hrvatski standard financijskog izvještavanja (HSFI) 6 obuhvaća cjelokupnu dugotrajnu imovinu. Prema Zakonu o računovodstvu (ZOR) velika poduzeća i poduzeća čiji vrijednosni papiri ili dionice kotiraju na organiziranom tržištu vrijednosnim papirima dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primijenom MSFI-a, dok mikro, mala i srednja poduzeća primjenjuju HSFI.

Budući da poduzeće „Automehanika d.d.“ u svojim financijskim izvještajima primjenjuje HSFI, u daljem radu će se koristiti odrednice istoga.

Prema HSFI 6 dugotrajna materijalna imovina je imovina:

- koju poduzetnik posjeduje za korištenje u proizvodnji proizvoda ili isporuci roba i usluga, za iznajmljivanje drugima ili u administrativne svrhe
- koja se očekuje dulje od jednog razdoblja
- koja je namjenjena za korištenje na neprekidnoj osnovi u svrhu aktivnosti društva (t.6. HSFI).

U skladu s HSFI 6 – Dugotrajna materijalna imovina, dugotrajna materijalna imovina se početno mjeri po trošku nabave koji uključuje sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.²

Dugotrajna materijalna imovina se u proizvodnom procesu postupno troši, te se time smanjuje njena uporabna vrijednost. Smanjenje realne vrijednosti dugotrajne materijalne imovine, bilo fizičkim trošenjem ili ekonomskim zastarijevanjem, naziva se amortizacija.³

Amortizacija dugotrajne materijalne imovine uređena je:⁴

- HSFI 6 i MRS-om 16, za računovodstvene svrhe
- Zakonom o porezu na dobit i Pravilnikom o porezu na dobit, za porezne svrhe.

Prema HSFI 6 (t. 6.8.) amortizacija je sustavni raspored amortizirajućeg iznosa imovine tijekom njezinog vijeka upotrebe. Amortizaciju je, za računovodstvene svrhe, prema HSFI-u i MRS-u moguće obračunavati po linearnoj, regresivnoj i funkcionalnoj metodi. Zakon o porezu na dobit propisuje korištenje linearne metode obračuna amortizacije.

Odabirom različitih metoda i stopa amortizacije može se kratkoročno utjecati na financijski rezultat poduzeća.

U diplomskom radu će se prikazati utjecaj primijenjene politike amortizacije dugotrajne materijalne imovine na financijski rezultat, odnosno financijske performanse zbog toga što se knjigovodstvena vrijednost dugotrajne materijalne imovine može znatno razlikovati primijenom različitih amortizacijskih metoda.

Na temelju navedenog proizlazi problem istraživanja: utječe li i kako primijenjena metoda amortizacije dugotrajne materijalne imovine na financijski rezultat.

²Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – skupina autora: „Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja“, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2008., str.204.

³ Vujević, K.: „Amortizacija s troškovnog, poreznog i računovodstvenog aspekta“,

⁴Belak, V.: „Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine prema HSFI/MSFI i novi računovodstveni postupci“, Belak excellens d.o.o., Zagreb, 2009., str.72.

Predmet istraživanja je društvo Automehanika d.d. u čijoj strukturi bilance vrijednost dugotrajne materijalne imovine iznosi 80-90% aktive zadnjih nekoliko godina. Dugotrajna materijalna imovina iskazna je po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Naknadni izdaci za već priznati predmet materijalne imovine kapitaliziraju se kao povećanje vrijednosti imovine u slučaju kada je vjerojatno da će zbog dodatnih izdataka pritijecati dodatne buduće ekonomske koristi, kada ti izdaci unapređuju stanje imovine iznad originalno priznatog i kada se ti izdaci mogu pouzdano izmjeriti. Svi ostali naknadni troškovi priznaju se kao rashod u periodu kada su nastali. Društvo primjenjuje linearnu metodu obračuna amortizacije. Uprava smatra da primjena metode troška realno oslikava rezultate poslovanja i strategiju poslovanja Automehanike.

Iz definiranog problema i predmeta istraživanja proizlazi sljedeća hipoteza :

H1: primjena različitih metoda amortizacije dugotrajne materijalne imovine značajno utječe na iskazani financijski rezultat

Odabirom metode i stopa amortizacije kratkoročno se može utjecati na financijski položaj društva. Uporabom različitih metoda obračuna amortizacije dolazi se do različitih godišnjih iznosa amortizacije a time se utječe na financijski rezultat poslovne godine. Dugoročno gledajući, iznos amortizacije za cijeli vijek trajanja imovine je uvijek isti, bez obzira na korištenu metodu. Iz toga proizlazi da se metodom obračuna amortizacije može utjecati na visinu dobiti na kratki rok, ali dugoročno gledajući utjecaj ne postoji jer se poslovni rezultat seli iz jednog obračunskog razdoblja u drugo.⁵

U skladu s definiranim problemom i predmetom istraživanja, te postavljenom hipotezom moguće je odrediti ciljeve ovog rada.

Glavni cilj je pokazati razlike u iskazivanju vrijednosti dugotrajne materijalne imovine kao i poslovnih rezultata u slučaju kada su primijenjene različite metode obračuna amortizacije.

⁵ Kuštrin, S., Politika amortizacije u funkciji financijske stabilnosti na području građevinarstva, magistarski rad, Split, 2006., str. 73.

1.2. Metode i doprinos istraživanja

U teorijskom dijelu istraživanja koristit će se opće znanstvene metode:⁶

- metoda deskripcije – jednostavnim opisivanjem činjenica i procesa će se definirati dugotrajna materijalna imovina te politike amortizacije;
- metoda analize i sinteze – koristit će se za proučavanje metoda amortizacije, te izučavanjem svake od metoda amortizacije za sebe će se steći cjelokupna slika o amortizaciji;
- statističke metode – tabelarno prikazivanje primjera vrijednosti amortizacija korištenjem različitih metoda amortizacije, tumačenje rezultata i postavljanje hipoteze;
- metoda klasifikacije – filtriranje dostupnih podataka o politikama amortizacije na one koji su relevantni za jednostavnije shvaćanje istih

U praktičnom dijelu rada koristit će se:

- metoda intervjua - razgovor sa šeficom računovodstva Automehanika d.d.;
- analiza poslovne dokumentacije (promatranje);
- metoda studije slučaja – istraživanje slučaja na poduzeću Automehanika d.d..
- indukcija i dedukcija – na temelju analiziranih podataka izvest će se opći zaključak o povezanosti metoda amortizacije i financijskog rezultata poduzeća

Analiza i sinteza problematike izabrane metode amortizacije dugotrajne materijalne imovine i na temelju relevantne znanstvene i stručne literature su teorijski doprinos rada.

Praktični doprinos je simulacija primjene linearne i degresivne metode amortizacije na studiji slučaja “Automehanika” d.d..

Praktično istraživanje bi trebalo odgovoriti na sljedeća pitanja:

- Kako se amortizira dugotrajna materijalna po linearnoj, a kako prema degresivnoj metodi u društvu ”Automehanika” d.d.?
- Kako koja metoda amortizacije troška utječe na profitabilnost poduzeća?

⁶Prema Zelenika, R.: “Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela”, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2000.

- Koji je model optimalan za poduzeće iz perspektive mjerenja financijskih performansi?

Rad je podijeljen u 5 cijelina koje uključuju uvod i zaključak rada. U prvom dijelu diplomskog rada, u uvodu, bit će prikazan problem istraživanja, ciljevi istraživanja, metode istraživanja te struktura rada. Također će biti navedene i hipoteze koje će se dokazivati ovim radom.

U drugom dijelu obradit će se pretpostavke o amortizaciji . Teorijski će se objasniti dugotrajna materijalna imovine i metode amortizacije te njihov utjecaj na financijski rezultat.

U trećem dijelu prikazat će se osnovni podaci o društvu “Automehanika” d.d., te rezultati i pregled poslovanja poduzeća.

Četvrti dio rada će se odnositi na praktični dio, odnosno izvest će se simulacija degresivne metode amortizacije i analizirat će se utjecaj iste na financijski rezultat poduzeća te na financijske pokazatelje profitabilnosti.

Na kraju, u petom dijelu rada, zaključku, dat će se zbirni rezultati provedenog istraživanja, te navođenje literature, popis tablica i slika koje se nalaze u diplomskom radu te sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku.

2. TEORIJSKE PRETPOSTAVKE METODA AMORTIZACIJE DUGOTRAJNE MATERIJALNE IMOVINE

U ovom dijelu diplomskog rada objasnit će se pojam i zakonodavni okvir dugotrajne imovine, te različite metode amortizacije dugotrajne imovine kojima se direktno može utjecati na iskazane poslovne rezultate poduzeća.

2.1. Pojam i zakonodavni okvir dugotrajne materijalne imovine

Prema definiciji iz HSFI 6 - Dugotrajna materijalna imovina, dugotrajna materijalna imovina je imovina: ⁷

- a) koju poduzetnik posjeduje za korištenje u proizvodnji proizvoda ili isporuci roba ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili u administrativne svrhe,
- b) koja se očekuje koristiti duže od jednog razdoblja, i
- c) ona imovina koja je namijenjena za korištenje na neprekidnoj osnovi u svrhu aktivnosti društva.

Dugotrajna materijalna imovina obuhvaća sljedeće vrste imovine: zemljište, građevinske objekte, postrojenja i opremu, alate, pogonski inventar, namještaj i transportna sredstva, dugotrajnu biološku imovinu, predujmove za dugotrajnu materijalnu imovinu i ostala dugotrajna materijalna imovina. ⁸

⁷Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – skupina autora: „Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja“, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2008., str.203.

⁸ Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – skupina autora: „Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja“, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2008., str.203.

U Hrvatskoj se primijenjuju dvije vrste računovodstvenih standarda, i to:⁹

- MSFI - Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (International Financial Reporting Standards - IFRS) koje primijenjuju veliki poduzetnici i poduzetnici čiji vrijednosni papiri kotiraju na tržištu kapitala ili se obavljaju pripreme za njihovo uvrštavanje. Oni uključuju 41 MRS i 8 MSFI. Veliki su poduzetnici oni koji prelaze dva od sljedeća tri uvjeta:

- ukupna aktiva 130.000.000,00 kn

- prihod 260.000.000,00 kn, te

- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine veći od 250.

- HSFI – Hrvatski standardi financijskog izvještavanja koje primijenjuju svi ostali poduzetnici počevši od 1. siječnja 2008. godine ili poslije toga. HSFI su usklađeni s MRS-om/MSFI i IV. I VII. direktivom EU. HSFI 6 obuhvaća svu dugotrajnu imovinu koja je u MSFI obuhvaćena MRS-om 16 -Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS-om 17-Najmovi, MRS-om 20 -Troškovi posudbe i MRS-om 36 - Umanjenje imovine. Dakle, u HSFI 6 je vrlo široka materija iz HSFI obrađena ukratko u malom broju točaka.

⁹Belak, V.: “ Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine prema HSFI/MSFI i novi računovodstveni postupci”, Belak Excellens d.o.o., Zagreb, 2009., str. 1.

2.2. Početno priznavanje imovine

U skladu sa MRS-om 16, dugotrajna materijalna imovina se početno priznaje po trošku koji predstavlja iznos novca ili novčanih ekvivalenata plaćenih za imovinu ili fer vrijednost naknade koja je dana u zamjenu za imovinu.

Imovina se priznaje samo kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa imovinom pritijecati poduzetniku i kada je moguće pouzdano izmjeriti trošak stjecanja. Pri stjecanju dugotrajne materijalne imovine (kupnjom, izgradnjom u vlastitoj režiji, razmjenom i sl.) treba odrediti njenu vrijednost prema kojoj će se imovina evidentirati u računovodstvenim evidencijama društva.

Dugotrajna materijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave koji uključuje:¹⁰

- kupovnu cijenu, uključujući uvozne pristojbe i nepovratne poreze nakon odbitka trgovačkih popusta i rabata,
- sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu,
- početno procijenjene troškove demontaže, uklanjanja imovine i obnavljanja mjesta na kojem je imovina smještena, za koje obveza za poduzetnika nastaje kada je imovina nabavljena ili kao posljedica korištenja imovine tijekom razdoblja za namjene različite od proizvodnje zaliha tijekom razdoblja.

U troškove stjecanja dugotrajne materijalne imovine mogu se alocirati i troškovi naknada zaposlenicima koji direktno proizlaze iz izgradnje ili nabave stavke dugotrajne materijalne imovine, troškovi pripreme lokacije, početni troškovi dostave i rukovanja, troškovi instalacije i sastavljanja, troškovi testiranja ispravnosti funkcioniranja imovine, te naknade stručnjacima.

Priznavanje troška u knjigovodstvenoj vrijednosti dugotrajne materijalne imovine prestaje

¹⁰Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – skupina autora: „Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja“, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2008., str.204.

u trenutku kad je imovina na lokaciji i u stanju koji su potrebni za njeno normalno funkcioniranje. Sukladno tome, troškovi nastali korištenjem ili premještanjem imovine se ne uključuju u njenu knjigovodstvenu vrijednost.

Primjeri troškova koji se ne uključuju u knjigovodstvenu vrijednost dugotrajne materijalne imovine su: ¹¹

- troškovi nastali u razdoblju u kojem imovina spremna za upotrebu nije aktivirana (stavljena u upotrebu) ili se ne koristi u punom kapacitetu,
- početni operativni gubici, na primjer oni koji nastaju u razdoblju dok se razvija potražnja za izlaznim proizvodom koji nastaje korištenjem imovine, te
- troškovi premještanja i reorganizacije dijela ili svih pogona društva.

Troškovi posudbe u okviru dugotrajne materijalne imovine se pripisuju izravno stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificirane imovine i njih se uključuju u trošak nabave imovine, odnosno kapitaliziraju se kao dio troška nabave te imovine. Troškovi kamata koji se plaćaju za kredit mogu se izravno povezati s kvalificiranim sredstvom. Popravci i održavanja (servisiranja i remonta) nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se kao troškovi razdoblja u kojem su nastali.

Nekretnine, postrojenja i oprema mogu biti nabavljeni zbog sigurnosnih ili ekoloških razloga. Iako takve nekretnine, postrojenja i oprema ne povećavaju izravno buduće ekonomske koristi pojedinih postojećih nekretnina, postrojenja i opreme, nabava može za subjekt biti potrebna za ostvarivanje buduće ekonomske koristi njegove druge imovine. Takve nekretnine, postrojenja i oprema kvalificirani su za priznavanje kao imovina, s obzirom da subjektu omogućava buduće ekonomske koristi povezane imovine, iznad koristi koje bi se ostvarile da ta imovina nije nabavljena.

¹¹Krajinović, I.: "Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine – primjena MRS 16", Računovodstvo i financije, br. 4, Zagreb, 2012., str. 20.

2.3. Zakonodavni okvir amortizacije

Nematerijalna i materijalna imovina, osim prirodnih bogatstava, upotrebom se troši. Trošeći se, ona prenosi dio svoje vrijednosti na nove proizvode odnosno usluge. Postupno trošenje nematerijalne i materijalne imovine te prenošenje dijela vrijednosti te imovine na nove proizvode i usluge vrijednosno izraženo naziva se amortizacijom.¹² Svrha amortizacije je nadoknaditi postupno smanjenje mogućnosti upotrebe sredstva.

Obračun amortizacije uređuju HSFI 6 Dugotrajna materijalna imovina, HSFI 5 Dugotrajna nematerijalna imovina, HSFI 7 Ulaganja u nekretnine te MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS 17 Najmovi, MRS 36 Umanjenje imovine, MRS 38 Nematerijalna imovina i MSFI 3 Poslovna spajanja.

Osim navedenog, amortizacija je uređena i poreznim propisima. Zakonom o porezu na dobit je propisano koja imovina podliježe obračunu amortizacije, a to je imovina za koju se očekuje da će se rabiti dulje od jednog obračunskog razdoblja (dugotrajna imovina), dugotrajna imovina koja ima ograničen vijek uporabe, dugotrajna imovina koju poduzeće drži za uporabu u proizvodnji ili prodaji robe i obavljanju usluga te za iznajmljivanje drugima ili za administracijske svrhe, ulaganja u nekretnine koja se vode po metodi troška nabave.¹³

Dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu predstavljaju stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 3500 kuna i vijek trajanja dulji od godinu dana. Svi korisnici osnovnih sredstava obvezni su je obračunati, osim: na osnovna sredstva u izgradnji (pripremi), na prirodna bogatstva (zemljišta i šume), na spomenike kulture, umjetnička djela, glazbene instrumente, na izdatke za istraživanje i razvoj, materijalna sredstva u pripremi, osnivačke izdatke, imovinu koja je u cijelosti otpisana, nekretnine, postrojenja i opremu koja se drže za prodaju.¹⁴

¹²Povećanje temeljnog kapitala dugotrajnom imovinom, Domagoj Zaloker, Izvor: <http://www.poslovni.hr/trzista/sve-metode-obracuna-amortizacije-153754> Pogledano dana: 15.10.2015.

¹³ Belak, V. (2006): „Profesionalno računovodstvo prema HSFI i hrvatskih poreznim propisima“, Zgombić i partneri, Zagreb, 2006., str. 156

¹⁴ Cirkveni, T.: „Smanjenje vrijednosti revalorizirane dugotrajne materijalne imovine“, RRiF, br. 3/09., str. 61

Osnovica za obračun amortizacije je nabavna vrijednost, odnosno bruto knjigovodstvena vrijednost. Godišnji iznos amortizacije dobije se dijeljenjem nabavne vrijednosti s godišnjom stopom amortizacije.

Opis	Vijek uporabe (godina)	Stopa amortizacije (%)	Udvostručene (ubrzanje) stope (%)
1. Građevinski objekti, brodovi veći od 1000 BRT	20	5	10
2. Osnovno stado	5	20	40
3. Osobni automobil	5	20	40
4. Nematerijalna imovina	4	25	50
5. Oprema	4	25	50
6. Vozila (osim osobnih automobila)	4	25	50
7. Mehanizacija	4	25	50
8. Računala, računalna oprema i programi	2	50	100
9. Oprema za računalne mreže	2	50	100
10. Mobilni telefoni	2	50	100
11. Ostala nespomenuta dugotrajna imovina	10	10	20

Slika 1: Propisane amortizacijske stope

Izvor: <http://www.pfst.unist.hr>

Amortizacija imovine započinje u trenutku kad je imovina spremna za upotrebu. Kad je imovina potpuno amortizirana, prestaje se s amortizacijom. U situacijama kad prestaje priznavanje imovine i kad je imovina svrstana kao imovina za prodaju moguć je raniji prestanak amortizacije.

2.4. Metode amortizacije

Za sustavno raspoređivanje amortizacijskog iznosa tijekom vijeka upotrebe mogu se koristiti različite metode obračuna amortizacije. Metoda koju društvo odluči koristiti treba odražavati okvir očekivanog trošenja budućih ekonomskih koristi imovine od strane subjekta.¹⁵

Za obračunavanje amortizacije prema standardima su dozvoljene metode:

- linearna,
- degresivna,
- funkcionalna.

Linearna i degresivna metoda su vremenski utemeljene, dok se funkcionalna metoda temelji na upotrebi.

Vremenski sustav obračuna amortizacije zasniva se na predviđenom vijeku korištenja imovine. Polazna pretpostavka je da je trošenje imovine zavisno od proteka vremena.¹⁶ Osnovne vremenske metode amortizacije su: linearna, degresivna i progresivna.

Linearna metoda amortizacije

Linearna metoda je najjednostavnija za primjenu. U ovom obračunu osnovica za obračun amortizacije i stopa amortizacije ostaju nepromijenjene u razdoblju predvidivog vijeka trajanja. Troškovi amortizacije su u svakom obračunskom razdoblju isti i ravnomjerno terete prihode.

Trošak amortizacije se linearnom metodom utvrđuje na sljedeći način:

godišnja stopa amortizacije = $100 \% / \text{vijek upotrebe sredstva}$

godišnji iznos amortizacije = osnovica za amortizaciju x % amortizacije

¹⁵ MRS 16, t. 60.

¹⁶ Skenderović, Lj., Hopp, S.: „Značaj i utjecaj amortizacije dugotrajne materijalne imovine na temeljne financijske izvještaje društva Marbo produkt d.o.o., stručni rad, str.94.

Primjer 1. Linearna metoda obračuna amortizacije

Nabavljeno je teretno vozilo vrijednosti 1.000.000,00 kn čiji je vijek upotrebe 4 godine.

1. Godišnja stopa amortizacije = 25%
2. Godišnji iznos amortizacije = 250.000,00 kn

Tablica 1 : Linearna metoda obračuna amortizacije

Godina	Godišnja stopa amortizacije	Godišnji iznos amortizacije	Neto knjigovodstvena vrijednost
0			1.000.000,00
1	25%	250.000,00	750.000,00
2	25%	250.000,00	500.000,00
3	25%	250.000,00	250.000,00
4	25%	250.000,00	0,00
Σ	100%	1.000.000,00	

Izvor: rad autorice

Degresivna metoda amortizacije

Degresivna metoda pretpostavlja da se imovina izrazitije troši u prvim godinama upotrebe pa se u tim godinama obračunavaju veći iznosi amortizacije nego u kasnijim godinama. Primjenom degresivne metode se već u prvoj polovici korisnog vijeka trajanja otpiše najveći dio troškova nabave imovine.

Vrste degresivne amortizacije su:

1. aritmetički oblik degresivne amortizacije,
2. geometrijski oblik degresivne amortizacije,
3. modificirana degresivna metoda,
4. metoda zbroja.

1. Aritmetički oblik degresivne amortizacije

Ovu metodu karakterizira jednaka razlika između amortizacijskih stopa za svaku godinu.

Za izračun se koristi slijedeća formula s tim da je v = vijek trajanja imovine, n = godina za koju se obračunava amortizacija:

$$\text{Amortizacijska stopa} = \frac{v - (n-1)}{v(v+1) / 2}$$

Primjer 2: Aritmetički oblik degresivne metode obračuna amortizacije

Nabavljeno je teretno vozilo vrijednosti 1.000.000,00 kn čiji je vijek upotrebe 4 godine.

1. Amortizacijska stopa (1. godina) = 40%
2. Amortizacijska stopa (2. godina) = 30%
3. Amortizacijska stopa (3. godina) = 20%
4. Amortizacijska stopa (4. godina) = 10%

Tablica 2 : Degresivna metoda obračuna amortizacije - aritmetički oblik

Godina	Godišnja stopa amortizacije	Godišnji iznos amortizacije	Neto knjigovodstvena vrijednost
0			1.000.000,00
1	40%	400.000,00	600.000,00
2	30%	300.000,00	300.000,00
3	20%	200.000,00	100.000,00
4	10%	100.000,00	0,00
Σ	100%	1.000.000,00	

Izvor: rad autorice

2. Geometrijski oblik degresivne amortizacije

Ovaj oblik degresivne metode karakterizira ista stopa amortizacije u cijelom korisnom vijeku trajanja.

Primjer 3: Geometrijski oblik degresivne metode obračuna amortizacije

Nabavljeno je teretno vozilo vrijednosti 1.000.000,00 kn čiji je vijek upotrebe 4 godine.

Tablica 3 : Degresivna metoda obračuna amortizacije - geometrijski oblik

Godina	Godišnja stopa amortizacije	Godišnja svota amortizacije	Neto knjigovodstvena Vrijednost
0	-	-	1.000.000,00
1	40%	400.000,00	600.000,00
2	40%	240.000,00	360.000,00
3	40%	144.000,00	216.000,00
4	40%	86.400,00	129.600,00
5	40%	51.840,00	77.760,00
6	40%	31.104,00	46.656,00
7	40%	18.662,40	27.993,60
8	40%	11.197,44	16.796,16
9	40%	6.718,46	10.077,70
10	40%	4.031,08	6.046,62
11	40%	2.418,64	3.627,98
12	40%	1.451,19	2.176,79
13	40%	870,72	1.306,07
14	40%	522,43	783,64
15	40%	313,45	470,19
16	40%	188,08	282,11
17	40%	112,84	169,27
18	40%	67,71	101,56
19	40%	40,62	60,94
20	40%	24,38	36,56
Σ		999.963,44	

Izvor: rad autorice

Iz tablice se može primijetiti da je trajanje otpisa 16 godina duže nego u primjerima 1 i 2, tj. da se kroz 20 godina nije uspjela amortizirati vrijednost teretnog vozila. Do toga dolazi zbog računanja amortizacijskog iznosa na sadašnju vrijednost imovine. U praksi dolazi do otpisa kada knjigovodstvena vrijednost imovine iznosi 5% - 10% nabavne vrijednosti.

U navedenom primjeru, knjigovodstvena vrijednost teretnog vozila u petoj godini iznosi 7,77% nabavne vrijednosti, te je u šestoj godini potrebno izvršiti potpuni otpis.

Tablica 4 : Degresivna metoda obračuna amortizacije - geometrijski oblik – skraćeni otpis

Godina	Godišnja stopa amortizacije	Godišnji iznos amortizacije	Neto knjigovodstvena vrijednost
0			1.000.000,00
1	40%	400.000,00	600.000,00
2	40%	240.000,00	360.000,00
3	40%	144.000,00	216.000,00
4	40%	86.400,00	129.600,00
5	40%	51.840,00	77.760,00
6	40%	77.760,00	0,00
Σ		1.000.000,00	

Izvor: rad autorice

3. Modificirana degresivna metoda

Ova metoda je kombinacija degresivne i linearne metode. U prvim godinama vijeka trajanja imovine koristi se degresivna a potom linearna metoda obračuna amortizacije.

Iznos amortizacije se računa na sadašnju vrijednost imovine. Na jednaki se iznos amortizacije za svaku godinu prelazi u trenutku kad godišnji iznos amortizacije, primjenom metode degresije, postane manji od godišnjeg iznosa amortizacije primjenom linearne metode ili kada bi sljedeći obračun godišnjeg iznosa amortizacije bio viši od prethodnog.¹⁷

¹⁷ Belak, V.: „Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine prema HSFI/MSFI i novi računovodstveni postupci“, Belak excellens d.o.o., Zagreb, 2009., str. 80.

Primjer 4: Modificirana degresivna metoda obračuna amortizacije

Nabavljeno je teretno vozilo vrijednosti 1.000.000,00 kn čija je stopa amortizacije 40%.

Tablica 5 : Modificirana degresivna metoda obračuna amortizacije

Godina	Godišnja stopa amortizacije	Godišnji iznos amortizacije	Neto knjigovodstvena vrijednost
0			1.000.000,00
1	40%	400.000,00	600.000,00
2	40%	200.000,00	400.000,00
3	40%	200.000,00	200.000,00
4	40%	200.000,00	0,00
Σ	100%	1.000.000,00	

Izvor: rad autorice

Tijekom prve godine koristili smo degresivnu, a potom linearnu metodu obračuna amortizacije. Razlog tomu je amortizirajući iznos manji od 250.000,00kn (amortizirajući iznos ukoliko koristimo linearnu metodu obračuna amortizacije) u nakon prve godine vijeka upotrebe teretnog vozila, nakon čega je ravnomjerno otpisano teretno vozilo kroz preostali vijek upotrebe.

4. Metoda zbroja godina

Metoda zbroja godina je ubrzana metoda amortizacije u kojoj se amortizacija ubrzano smanjuje u svim godinama vijeka trajanja imovine i kojom se pokrije cjelokupna vrijednost amortizirajućeg iznosa.¹⁸

Za izračunavanje ove metode koriste se slijedeći formule:

stopa amortizacije = prostali broj godina vijeka trajanja / zbroj godina

pri čemu je zbroj godina = $n \times ((n + 1) / 2)$ gdje je n broj godina vijeka trajanja.

¹⁸ Belak, V.: „Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine prema HSFI/MSFI i novi računovodstveni postupci“, Belak excellens d.o.o., Zagreb, 2009., str. 81.

Primjer 5: Obračun amortizacije metodom zbroja godina

Nabavljeno je teretno vozilo vrijednosti 1.000.000,00 kn čiji je vijek upotrebe 4 godine.

$$\text{zbroj godina} = 4 \times ((4 + 1)/2) = 10$$

Tablica 6 : Obračun amortizacije metodom zbroja godina

Godina	Godišnja stopa amortizacije	Godišnji iznos amortizacije	Neto knjigovodstvena vrijednost
0			1.000.000,00
1	4/10	400.000,00	600.000,00
2	3/10	300.000,00	300.000,00
3	2/10	200.000,00	100.000,00
4	1/10	100.000,00	0,00
Σ		1.000.000,00	

Izvor: rad autorice

Funkcionalna metoda amortizacije

Funkcionalna metoda amortizacije predstavlja specifičnu metodu amortizacije koja polazi od iskorištenja sredstava, a ne od vijeka upotrebe pri utvrđivanju iznosa amortizacije. Kod funkcionalne metode ne procjenjuje se vijek upotrebe sredstva, već se procjenjuje količina učinaka koja se planira ostvariti tim sredstvom u njegovom amortizacijskom vijeku pa time i trošak amortizacije postaje varijabilni trošak.¹⁹ Zato se često ova amortizacija zove amortizacija po učinku. Kod te metode posebno je važno planirati što realniji učinak.

Da bi se došlo do iznosa amortizacije, stavlja se u odnos nabavna vrijednost tih sredstava s predviđenim učinkom ili planiranim brojem sati njihova rada te se odbije iznos amortizacije po

¹⁹ Skenderović, Lj., Hopp, S.: „Značaj i utjecaj amortizacije dugotrajne materijalne imovine na temeljne financijske izvještaje društva Marbo produkt d.o.o., stručni rad, str.94.

jedinici proizvoda ili učinka. Funkcionalna metoda korisna je u slučajevima kada je vijek upotrebe sredstva povezan sa količinom učinaka tj. proizvoda i nije primjenjiva na sve oblike dugotrajne imovine već samo na one kod kojih je moguće procijeniti učinak u vijeku upotrebe.

Postoji i mogućnost ubrzanog otpisa koji dopušta da se stope amortizacije uvećaju do dvostrukog iznosa. Uporabom različitih metoda amortizacije dolazi se do različitih iznosa svota amortizacije no ukupna svota amortizacije za cijeli vijek uporabe je ista. Ovisno o izboru amortizacije, može se utjecati na financijski položaj i uspješnost trgovačkog društva no dugoročno takav utjecaj ne postoji. Zakonom je propisano da se pri obračunu amortizacije primijenjuje linearna metoda i da se amortizacija obračunava pojedinačno.

Obračun amortizacije počinje prvog dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacija prestaje kad se sredstvo amortizira ili prestaje ranije ako se sredstvo razvrsta kao namijenjeno prodaji ili ako se otuđi (proda, rashoduje i sl.). Prema Pravilniku o porezu na dobit troškovi amortizacije za imovinu kojom se ne obavlja djelatnost porezno se ne priznaju.²⁰

²⁰ „Sve metode obračuna amortizacije“, Izvor: <http://www.poslovni.hr/trzista/sve-metode-obracuna-amortizacije-153754> Pogledano dana: 11.09.2016.

2.5. Utjecaj amortizacije na bilancu i račun dobiti i gubitka

Bilanca je jedan od temeljnih financijski izvještaja koji pruža sustavni pregled imovine, kapitala i obveza na određeni dan.

Dugotrajna materijalna imovina vodi se u razredu 0, u skupini konta:

- 02 – nekretnine,
- 03 – postrojenja, oprema, alati, inventar i transportna sredstva.

Akumulirana amortizacija dugotrajne materijalne imovine evidentira se također u razredu 0, na korektivnim kontima:

- 029 – nekretnine,
- 039 – postrojenja, oprema, alati, inventar i transportna sredstva.

Amortizirajući iznos se knjiži dugovno na trošak, a potražno na korektivni konto akumulirane amortizacije. Knjiženje akumulirane amortizacije umanjuje vrijednost dugotrajne materijalne imovine (samim time i aktivu), dok trošak povećava rashode što dovodi do manje bruto dobiti, manje porezne osnovice, manje obveze za porez na dobit te konačno, do manje neto dobiti (umanjuje pasivu). Različite metode obračuna amortizacije za rezultat imaju različite amortizacijske iznose. Time se omogućuje manipuliranje bilancom.

Trgovačka i dionička društva često u iskazuju veći amortizacijski iznos kako bi im rashodi bili veći, a samim time dobit i obveza za porez na dobit manja.

Kad se utvrde ukupni godišnji prihodi i rashodi, njihova razlika se knjiži na konto 800 – Dobit prije oporezivanja, odnosno 801 – Gubitak prije oporezivanja, što čini računovodstvenu dobit/gubitak. Za potrebe obračuna poreza na dobit potrebno utvrditi poreznu osnovicu.

Račun dobiti i gubitka je prikaz svih prihoda i rashoda te financijskog rezultata poslovanja nekog poslovnog subjekta ostvarenog u određenom vremenskom razdoblju. Amortizacija se priznaje kao rashod. Što je veći amortizacijski iznos, veći je rashod, manja je dobit prije oporezivanja,

porez na dobit te u dobit nakon oporezivanja. Izbor određene metode obračuna amortizacije utječe na amortizacijski iznos te na dobit poslovne godine.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE VREDNOVANJA DUGOTRAJNE IMOVINE NA STUDIJI SLUČAJA

3.1. Općenito o društvu “Automehanika” d.d.

Automehanika d.d. je poduzeće u domaćem vlasništvu. Osnovana je davne 1947. godine, te je svoju servisno-remontnu djelatnost obavljala na više lokacija u gradu Zagrebu do 1993. godine.

1993. **Automehanika** se seli na novu lokaciju u industrijskoj zoni Jankomir, gdje je na površini od 65.000 m² izgrađen moderan Servis gospodarskih vozila s 7.500 m² servisnog, skladišnog i uredskog prostora. Godinu dana poslije izgrađena je i stavljena u funkciju Stanica za tehnički pregled vozila, s dvije tehnološke linije za osobna i teretna vozila. Krajem studenog 2002. godine otvoren je moderni Prodajno Servisni Centar Citroen Automehanika d.d.

Neke od djelatnosti za koje je Društvo registrirano su: proizvodnja motornih vozila, proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila, tehničko ispitivanje i analiza, zastupanje stranih tvrtki, iznajmljivanje strojeva i opreme bez rukovoditelja i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo), održavanje i popravak motornih vozila i motocikla, kupnja i prodaja robe, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, mjenjački poslovi.

Danas je Automehanika d.d.:

- a) Ovlašteni distributer i serviser za **CITROEN** vozila i prodaju rezervnih dijelova,
 - b) Ovlašteni servis za gospodarska vozila **IVECO** i prodaju rezervnih dijelova,
 - c) Ovlašteni **BOSCH** serviser za osobna vozila svih marki i prodaju rezervnih dijelova,
 - d) Stanica za tehnički pregled i registraciju vozila sa svim dodatnim ovlaštenjima ispitivanja vozila, ADR, CEMT "zelenija i sigurna" vozila, pojedinačna homologacija vozila
- Automehanika** d.d. od samog početka svog djelovanja ulaže velike napore za prisutnost

na zahtjevnom i visoko konkurentnom domaćem tržištu.

Ciljevi **Automehanike** d.d. su:

- a) ostvarenje planiranih poslovnih rezultata,
- b) unapređenje i poboljšavanje kvalitete usluge,
- c) stvaranje trajnih odnosa s kupcima i usmjeravanje na poznavanje i zadovoljenje njihovih potreba i očekivanja,
- d) briga o sigurnosti i zaštiti zdravlja zaposlenika i smanjenju rizika i opasnosti,
- e) briga o zaštiti i očuvanju okoliša i sprječavanju onečišćenja,
- f) stalno uvođenje nove tehnike i tehnologije, i
- g) neprekidno školovanje, obrazovanje i usavršavanje zaposlenika.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo je imalo 58 zaposlenika. Na isti datum temeljni kapital Društva je iznosio 34.512.000 kuna. Nominalna vrijednost dionice iznosi 4.000 kuna. Vlasnička struktura društva je bila slijedeća:

	Broj dionica	% vlasništva	Iznos HRK
Dioničari			
Ivan Frjužec	7.056	81,78	28.224.000
TM-zastupanje u osiguranju d.o.o.	870	10,08	3.480.000
Manestar Nina	424	4,91	1.696.000
CERP/Republika Hrvatska	42	0,49	168.000
Vladimir Ormuž	25	0,29	100.000
Mali dioničari	211	2,45	844.000
	8.628	100,00	34.512.000

Slika 2. Vlasnička struktura društva

Izvor: Automehanika d.d.

3.2. Vrednovanje dugotrajne materijalne imovine “Automehanika” d.d.

Računovodstvene politike Društva utvrđene su u skladu s hrvatskim računovodstvenim propisima koji se temelje na Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja.

Financijski izvještaji pripremljeni su po načelu povijesnih troškova. Računovodstvene politike su primijenjivane konzistentno.

Pri izradi financijskih izvještaja, menadžment je koristio određene procjene i pretpostavke koje utječu na neto knjigovodstvenu vrijednost imovine i obveza Društva. Procjene su korištene, ali ne i ograničene na: obračun i razdoblje amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme zbog čega se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih.

Materijalna imovina iskazana je po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Troškovi nabave uključuju sve troškove nabave koji se mogu direktno povezati sa dovodjenjem imovine u upotrebu za namjeravanu svrhu.

Naknadni izdaci vezani za već priznati predmet dugotrajne imovine kapitaliziraju se kao povećanje vrijednosti imovine u slučaju kada je vjerojatno da će zbog tih dodatnih izdataka pritijecati dodatne buduće ekonomske koristi, kada ti izdaci unapređuju stanje imovine iznad originalno priznatog i kada se ti izdaci mogu pouzdano izmjeriti. Svi ostali naknadni troškovi priznaju se kao rashod u periodu kada su nastali.

Dobici i gubici od otuđenja dugotrajne materijalne imovine se priznaju unutar ostalih izvanrednih prihoda i rashoda u računu dobiti i gubitka.

Amortizacija je obračunata primjenom linearne metode pojedinačno za svako osnovno sredstvo kroz procijenjeni vijek korištenja imovine. Amortizacija se počinje obračunavati kada je dugotrajna materijalna imovina raspoloživa i spremna za upotrebu.

Amortizacijske grupe			
Ši	Naziv	Vijek	Min stopa
00	Bez amortizacije		0,00
01.	Građ.objekti i brodovi veći od 1000 b	20	5,00
02	Osobni automobili	5	20,00
03	Nemat.imovina,oprema (osim osobn	4	25,00
04	Računala,računalna oprema,mreže i	4	25,00
05	Ostala nespomenuta dugotrajna imo	10	10,00
06	OSNOVNO STADO	5	20,00
07	DUGOTRAJNA NEMATERIJALNA IM	4	25,00
08	OSTALA NESPOMENUTA DUGOTF	10	10,00
09	ULAGANJA NA TUĐIM SREDSTVIM	10	10,00
10	GR.OBJEKTI NISKOGRADNJE	20	5,00
11	ZELENILO	10	10,00
12	UREDSKI NAMJEŠTAJ	4	25,00
13	TELEFONSKE CENTRALE I UREĐ/	4	25,00
14	Računala,računalna oprema,mreže i	2	50,00

Slika 3: Amortizacijske grupe društva Automehanika d.d.

Izvor: Automehanika d.d.

Iz navedene slike je vidljivo da je korisni vijek građevinski objekata 20 godina, strojeva i opreme 2-10 godina, a transportnih sredstava i ostale imovine 4-10 godina.

U nastavku je prikazana kartica sredstva iz skupine građevinski objekti.

AUTOMEHANIKA d.d.

Kovinska 4
10090 Zagreb
Tel.: (01) 3480 500
Fax.: (01) 3480 501

Zagreb
26.09.2016
11:20:34

KARTICA SREDSTVA br. 08656

Naziv sredstva	: KUÆA ZA ODMOR TAR4	Jdm :	KOM
Opis sredstva	:		
Konto	: 020300 Kuæ za odmor		
Grupa amortizacije	: 01 Građ.objekti i brodovi veæ od 1000 brt		
Grupa sredstva	:		
Dobavljaè	: 19478 P.G. GRADNJA d.o.o.		
Broj raèuna	:	Datum raèuna	: 30.11.2014 Datum aktiviranja : 30.11.2014
Mjesto troška	: TAR4 ISTARSKA KUÆA 4		
Nosioc	: 600 AbdihodžiaèHusein		
Lokacija	: TAR, ISTARSKA 1C		

Rb	Mj.tr.	Naziv mj.troška	Nosioc	Do	Dat.dok.	Naziv dokumenta	Broj dokum.	Opis dokumenta	Nab.vrijednost	Ispravak vrije.
1	TAR4	ISTARSKA KUÆA 4		2	30.11.14	Novo nabavljeno	TAR4		2.132.059,12	
2	TAR4	ISTARSKA KUÆA 4		6	31.12.14	Poveæanje vrije	TAR4		52.456,47	
3	TAR4	ISTARSKA KUÆA 4	AbdihodžiaèHu	1	31.12.14	Amortizacija	Stopa: 5	01.01.2014-31.12.2014 Izn. 2		8.883,58
4	TAR4	ISTARSKA KUÆA 4	AbdihodžiaèHu	1	31.12.15	Amortizacija	Stopa: 5	01.01.15-31.12.15 NV 2.184.5		109.225,78
5	TAR4	ISTARSKA KUÆA 4	AbdihodžiaèHu	6	31.12.15	Poveæanje vrije	218/01/01/2015		13.253,43	
SADAŠNJE STANJE									2.197.769,02	118.109,36
									2.079.659,66	

Slika 4: Kartica graðevinskog objekta društva Automehanika d.d.

Izvor: Automehanika d.d.

U kartici je vidljivo da se za graðevinski objekt primjenjuje linearna amorizacija uz stopu od 5% godišnje te da je korisni vijek trajanja 20 godina.

3.3. Rezultati i pregled poslovanja “Automehanika” d.d.

Ukupna aktiva i pasiva u 2014. iznosila je 92.509.518 kn, a u 2015. godini 92.129.824 kuna. Najznačajniju stavku aktive čini dugotrajna materijalna imovina. Na dan 31.12. 2015. godine iznosila je 81.246.886 kuna, što čini 88,19% ukupne aktive. U odnosu na prethodnu godinu vrijednost materijalne imovine je porasla sa 71.842.317 kuna na 81.246.886 kuna, odnosno za 9.404.569 kuna. Unutar dugotrajne materijalne imovine najznačajnije stavke čine zemljišta u vrijednosti 28.070.914 kuna (34,55% dugotrajne materijalne imovine) te građevinski objekti čija je neto knjigovodstvena vrijednost iznosila 39.312.003 kn (48,38%).

Dugotrajna financijska imovina u 2015. godini bilježi smanjenje vrijednosti u iznosu od 9.382.380 kuna ponajviše zbog prodaje dionica kod povezanih poduzetnika.

Značajniju stavku u vrijednosti aktive čini i kratkotrajna imovina u vrijednosti od 9.350.970 kuna od čega zalihe iznose 5.372.018 kuna, odnosno 57,45%.

Potraživanja bilježe smanjenje sa 6,7% u 2014. na 4,27% u 2015. godini, a većinski se dio odnosi na smanjenje potraživanja od povezanih poduzetnika.

Dugotrajne nematerijalne imovine i kratkotrajne financijske imovine Društvo nema.

U strukturi pasive, kapital i rezerve su u 2015. godini činili 65,94% ukupne pasive. Temeljni kapital društva iznosi 34.512.000 kn i sastoji se od 8.628 dionica nominalne vrijednosti od 4.000 kuna.

Dobit tekuće godine smanjena je u odnosu na 2014. godinu što je posljedica investicijskog ulaganja.

Dugoročne obveze su porasle zbog sklapanja ugovora o dugoročnom kreditu sa VABA d.d. banka Varaždin čiji su zalag nekretnine Društva. U 2014. godini činile su 15,95% pasive, a u 2015. godini 16,32% .

Kratkoročne obveze imaju tendenciju smanjenja te su u 2014. godini činile 18,38% pasive, a u 2015. godini 17,34%. Unutar kratkoročnih obveza najveći dio otpada na kratkoročne kredite . U 2015. u odnosu na 2014. vrijednost kratkoročnih kredita porasla je za 4,56%. Obveze

prema dobavljačima čine 3,83% pasive te također rastu u odnosu na 2014. godinu. To je posljedica povećanja obveze prema dobavljačima u inozemstvu. Obveze za predujmove i ostale kratkoročne obveze se smanjuju.

Stavka pasive odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja u 2015. godini bilježi povećanje u odnosu na prethodnu godinu.

Bilanca društva Automehanika d.d.
na dan 31. prosinca 2015. godine

Iznosi u kunama

Obveznik: 52233171260; AUTOMEHANIKA d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001			
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002		82.315.037	82.337.594
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	3	0	0
1. Izdaci za razvoj	004			
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala pr	005			
3. Goodwill	006			
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007			
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008			
6. Ostala nematerijalna imovina	009			
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	4	71.842.317	81.246.886
1. Zemljište	011		24.419.977	28.070.914
2. Građevinski objekti	012		32.360.491	39.312.003
3. Postrojenja i oprema	013		5.899.539	4.280.038
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014		1.007.166	1.215.389
5. Biološka imovina	015			
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016		93.470	1.231.725
7. Materijalna imovina u pripremi	017		8.061.674	7.136.817
8. Ostala materijalna imovina	018			
9. Ulaganje u nekretnine	019			
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020		10.450.935	1.068.555
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	5	9.702.380	320.000
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022			
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023			
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024			
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	6	748.555	748.555
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026			
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027			
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028			
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029		21.785	22.153
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030			
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031			
3. Ostala potraživanja	032		21.785	22.153
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033			
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034		10.018.401	9.350.970
I. ZALIHE (036 do 042)	035	7	3.752.847	5.372.018
1. Sirovine i materijal	036		2.628.097	2.536.695
2. Proizvodnja u tijeku	037			1.940.544
3. Gotovi proizvodi	038			
4. Trgovačka roba	039		1.092.107	862.058
5. Predujmovi za zalihe	040		32.643	32.721
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041			
7. Biološka imovina	042			
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043		6.205.388	3.933.111
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	8	2.337.817	382.921
2. Potraživanja od kupaca	045	9	3.740.553	3.314.687
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046			
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047		48.391	47.892
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	10	18.365	139.775
6. Ostala potraživanja	049		60.262	47.836
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050		0	0
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051			
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052			
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053			
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054			
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056			
7. Ostala financijska imovina	057			
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	058	11	60.166	45.841
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	12	176.080	441.260
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060		92.509.518	92.129.824
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061			

Bilanca društva Automehanika d.d.
na dan 31. prosinca 2015. godine

Iznosi u kunama

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Teuća godina (neto)
1	2	3	4	5
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062		60.709.965	60.748.364
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063		34.512.000	34.512.000
II. KAPITALNE REZERVE	064		144.679	144.679
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065		8.019.167	8.019.167
1. Zakonske rezerve	066		1.790.485	1.790.485
2. Rezerve za vlastite dionice	067		74.000	74.000
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068			
4. Statutarne rezerve	069			
5. Ostale rezerve	070		6.154.682	6.154.682
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071			
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072		16.785.214	18.034.118
1. Zadržana dobit	073		16.785.214	18.034.118
2. Preneseni gubitak	074			
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075		1.248.905	38.400
1. Dobit poslovne godine	076		1.248.905	38.400
2. Gubitak poslovne godine	077			
VII. MANJINSKI INTERES	078			
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079		0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080			
2. Rezerviranja za porezne obveze	081			
3. Druga rezerviranja	082			
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083		14.756.907	15.043.517
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085			
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	13	14.756.907	15.043.517
4. Obveze za predujmove	087			
5. Obveze prema dobavljačima	088			
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089			
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090			
8. Ostale dugoročne obveze	091			
9. Odgođena porezna obveza	092			
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093		17.003.480	15.982.909
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	14	392.961	251.310
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095		243.252	
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	15	9.014.683	9.204.009
4. Obveze za predujmove	097		145.541	64.138
5. Obveze prema dobavljačima	098	16	2.477.088	3.533.603
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099			
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100			
8. Obveze prema zaposlenicima	101	17	373.356	380.693
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	18	1.215.899	1.379.365
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103		397.984	0
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104			
12. Ostale kratkoročne obveze	105	19	2.742.716	1.169.791
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	20	39.166	355.034
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107		92.509.518	92.129.824
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108			

Slika 5: Bilanca društva Automehanika d.d.

Izvor: Automehanika d.d.

Društvo Automehanika d.d. je u 2014. i 2015. ostvarilo pozitivni financijski rezultat. Dobit razdoblja u 2014. iznosila je 1.248.905 kn, a u 2015. godini 38.400 kn što ukazuje na smanjenje dobiti za 96,92%.

Pri izračunu svote poreza na dobit sukladno odredbama Zakona o porezu na dobit (NN 127/00), bruto dobit je korigirana za porezno nepriznate rashode (troškove osobnih vozila, troškove reprezentacije i sl.) i za porezno priznate olakšice te je na tako utvrđenu osnovicu primjenjena stopa poreza na dobit. Obračunata obveza poreza na dobit po stopi od 20% u 2014. iznosila je 449.946 kuna, a u 2015. godini 150.955 kuna.

Poslovni prihodi zabilježili su povećanje u 2015. u odnosu na 2014.

Prihodi od prodaje, ali i ostali poslovni prihodi su porasli u odnosu na 2014. godinu. Rast prihoda se najvećim dijelom odnosio na povećanje prihoda od prodaje usluga i uvođenja novih djelatnosti.

Poslovni rashodi su u 2015. godini iznosili 81,18% poslovnih prihoda, a najvećim se dijelom odnose na troškove sirovina i materijala.

Troškovi osoblja također čine značajan dio poslovnih rashoda te čine 18,48% poslovnih prihoda. Troškovi osoblja su također rasli u odnosu na 2014. Zbog povećanja broja djelatnika i rasta plaća.

Trošak amortizacije također raste te čini oko 14,9% poslovnih prihoda, a prvenstveno se odnosi na amortizaciju dugotrajne materijalne imovine.

Financijski prihodi se odnose na prihode od kamata, tečajnih razlika, dividendi, sličnih prihoda iz odnosa sa nepovezanim poduzetnicima.

Financijski rashodi su u porastu od 3,3 puta u odnosu na 2014. godinu. Posljedica je to prodaje dionica.

Račun dobiti i gubitka društva Automehanika d.d.
za godinu završenu 31. prosinca 2015.

Iznosi u kunama

Obveznik: 52233171260; AUTOMEHANIKA d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111		36.964.670	39.936.386
1. Prihodi od prodaje	112	21	28.052.136	30.215.031
2. Ostali poslovni prihodi	113	22	8.912.534	9.721.355
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114		33.482.297	32.692.160
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115			-1.940.544
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116		15.500.000	15.702.630
a) Troškovi sirovina i materijala	117	23	5.637.698	5.831.303
b) Troškovi prodane robe	118		6.837.149	6.795.261
c) Ostali vanjski troškovi	119	24	3.025.153	3.076.066
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120		6.965.739	7.382.040
a) Neto plaće i nadnice	121		4.103.054	4.414.495
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122		1.865.180	1.865.562
c) Doprinosi na plaće	123		997.505	1.101.983
4. Amortizacija	124	4	5.550.674	5.952.854
5. Ostali troškovi	125	25	5.197.239	5.472.708
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126		134.269	2.164
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127			
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128		134.269	2.164
7. Rezerviranja	129			
8. Ostali poslovni rashodi	130	26	134.376	120.308
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	27	482.608	407.919
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132		8.221	126
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133		474.387	407.793
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134			
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135			
5. Ostali financijski prihodi	136		-	
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	28	2.265.947	7.474.123
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138			10.004
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139		2.265.947	1.999.514
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140			5.464.605
4. Ostali financijski rashodi	141			
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142			
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143			
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144		-	18.000
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145		183	6.667
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146		37.447.278	40.362.305
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147		35.748.427	40.172.950
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148		1.698.851	189.355
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149		1.698.851	189.355
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150		-	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	29	449.946	150.955
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152		1.248.905	38.400
1. Dobit razdoblja (149-151)	153		1.248.905	38.400
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154		-	0

Slika 6: Račun dobiti i gubitka društva Automehanika d.d.

Izvor: Automehanika d.d.

4. KOMPARATIVNA ANALIZA PRIMJENE RAZLIČITIH METODA AMORTIZACIJE I NJIHOV UTJECAJ NA PROFITABILNOST

U ovom dijelu rada biti će prikazani obračuni linearne i degresivne metode amortizacije na studiji slučaja Automehanika d.d., te izračuni pokazatelja profitabilnosti. Analizom istih, doći će se do zaključka da li metoda amortizacije utječe na financijski rezultat poduzeća.

4.1. Analiza utjecaja linearne i degresivne metode amortizacije dugotrajne materijalne imovine na financijski rezultat

Kod metode troška, odabirom metode amortizacije (linearna, degresivna, funkcionalna) može se kratkoročno utjecati na financijski rezultat poduzeća. Isto će se dokazati izračunom linearne i degresivne metode amortizacije na građevinskim objektima te na postrojenju i opremi. Funkcionalna metoda se neće koristiti zbog nemogućnosti procjene količina učinaka koja se planira ostvariti s pojedinim sredstvom.

1. Linearna metoda amortizacije

Linearna metoda amortizacije obračunava se u konstantnim iznosima tijekom čitavog korisnog vijeka trajanja. U svakom obračunskom razdoblju trošak amortizacije isti je za svaku godinu procijenjenog vijeka upotrebe sredstva. Trošak se amortizacije primjenom ove metode utvrđuje na sljedeći način:

$$\text{godišnji iznos amortizacije} = \text{osnovica za amortizaciju} \times \% \text{ amortizacije}$$

Na slici 7 prikazana je nabavna vrijednost imovine koja je osnovica za obračun amortizacije.

4. Materijalna imovina

	Zemljište	Građevinski objekti	Strojevi i oprema	Ostala imovina	Materijalna imovina u pripremi	Predjmovi za materijalnu imovinu	Ukupno
	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK
Nabavna vrijednost							
Stanje 31. prosinca 2013.	23.419.977	72.607.523	12.142.466	3.321.190	11.341.752	34.684	122.867.582
Povećanja	-	3.800	169.916	-	5.618.550	58.786	5.851.052
Prijenos s imovine u pripremi	1.000.000	4.822.642	2.879.726	196.260	(8.898.628)	-	-
Smanjenja	-	-	(76.858)	-	-	-	(76.858)
Stanje 31. prosinca 2014.	24.419.977	77.433.965	15.115.240	3.517.450	8.061.674	93.470	128.641.776
Povećanja	70.800	27.372	362.953	798.953	13.006.358	1.138.255	15.404.089
Prijenos s imovine u pripremi	3.580.137	10.351.079	-	-	(13.931.215)	-	-
Smanjenja	-	-	-	(64.769)	-	-	(64.769)
Stanje 31. prosinca 2015.	28.070.914	87.812.416	15.477.591	4.261.634	7.136.817	1.231.725	143.981.097
Ispravak vrijednosti							
Stanje 31. prosinca 2013.	-	41.667.657	7.672.591	1.970.813	-	-	51.311.061
Povećanje	-	3.405.817	1.605.385	539.471	-	-	5.550.673
Smanjenje	-	-	(62.275)	-	-	-	(62.275)
Stanje 31. prosinca 2014.	-	45.073.474	9.215.701	2.510.284	-	-	56.799.459
Povećanje	-	3.426.938	1.981.853	544.063	-	-	5.952.854
Smanjenje	-	-	-	(18.102)	-	-	(18.102)
Stanje 31. prosinca 2015.	-	48.500.412	11.197.553	3.036.246	-	-	62.734.211
Sadašnja vrijednost							
31. prosinca 2014.	23.419.977	32.360.491	5.899.539	1.007.166	8.061.674	93.470	71.842.317
31. prosinca 2015.	28.070.914	39.312.004	4.280.038	1.216.388	7.136.817	1.231.725	81.246.886

Slika 7: Materijalna imovina društva Automehanika d.d.

Izvor: Automehanika d.d.

Iz navedenog možemo vidjeti:

- amortizacija građevinskih objekata = 3.426.938 kn
- amortizacija strojeva i opreme = 1.981.853 kn
- amortizacija ostale imovine = 544.063 kn

Ukupni iznos amortizacije primjenom linearne metode obračuna iznosi 5.952.854 kn u obračunskom razdoblju od jedne godine.

2. Degresivna metoda amortizacije

Trošak se amortizacije primjenom degresivno digitalne metode utvrđuje tako da se prvo izračuna iznos degresije koji se množi s godinama vijeka trajanja, i to počevši od zadnje:

iznos degresije = osnovica za amortizaciju / (vijek upotrebe sredstva x (vijek upotrebe sredstva + 1) / 2)

Utvrđeni iznos degresije množi se s godinama vijeka upotrebe, ali obrnutim redoslijedom. Tako se za vijek trajanja od 5 godina iznos degresije množi prvo s pet da bismo dobili iznos amortizacije u prvoj godini i tako redom.

Pri izradi računa dobiti i gubitka koristit će se iznosi degresivne amortizacije 2. godine vijeka trajanja za građevinske objekte te postrojenja i opremu, budući da zemljišta (koja se ne amortiziraju) građevinski objekti te postrojenja i oprema čine 88,20% dugotrajne materijalne imovine. Simulacija degresivne metode obračuna amortizacije za skupinu ostale dugotrajne materijalne imovine nije napravljena, s obzirom na njezin relativno mali udio u ukupnoj vrijednosti dugotrajne imovine (11,8%), a koji je raspoređen na veliki broj (950) stavki relativno male vrijednosti (prosječna vrijednost iznosi 1.280,00 kn).

Izračun iznosa degresije građevinskih objekata kojima je korisni vijek trajanja 20 godina je prikazan na slici 11.

Konto	Naziv konti	Saldo 2014.	mortizacija 2015.	Nab. vr. dug.	Ispr. vr. pot.	Knj.vrijednost
020000	Građev.obj ZGRADA - PORTA	0,01		26.902,26	26.902,25	0,01
020000	Građev.obj ZGRADA - SERVISNA	2.513.814,99	36.753,38	7.718.208,89	5.241.147,28	2.477.061,61
020000	Građev.obj ZGRADA-NADSTREŠNICA DIJAGNOST		2.258,45	474.273,68	474.273,68	0,00
020000	Građev.obj ZGRADA - KATNI ANE	1.073.792,68	24.851,26	5.218.764,71	5.202.753,54	16.011,17
020000	Građev.obj VANJSKA KANALIZAC	16.388,32	377,15	79.200,76	63.189,59	16.011,17
020100	Tvorničke z ZGRADA - STP	577.562,18	10.483,15	2.201.461,90	1.634.382,87	567.079,03
020200	Skladišta,s ZGRADA - SERVIS OS	729.711,24	66.630,86	13.992.480,56	13.329.400,18	663.080,38
020300	Kuće za oc PROMETNE POVRŠIN	23.580,83	892,20	187.362,94	164.674,31	22.688,63
020300	Kuće za oc BETON.PROSTOR - C.	140,41	401,22	84.255,26	84.516,07	-260,81
020300	Kuće za oc PARKIRALIŠTE OSOB	37.291,55	1.032,03	216.727,20	180.467,68	36.259,52
020400	Ograde i ni KABINA ZA BAŽDARE	15.997,94	299,73	62.942,91	47.244,70	15.698,21
020400	Ograde i ni IZRADA CARINSKE ZC	15.158,15	451,14	94.738,75	80.031,74	14.707,01
020400	Ograde i ni PROMETNE POVRŠIN	26.775,13	752,62	158.050,65	132.028,14	26.022,51
020500	Ceste,prug ZGRADA-PSC CITROE	4.689.269,62	46.806,05	9.829.271,54	5.186.807,97	4.642.463,57
020500	Ceste,prug ZELENILO-PSC CITROEN		663,68	139.373,40	139.373,40	0,00
020500	Ceste,prug ZGRADA-HALA 2 I ME	6.030.756,29	51.821,75	10.882.567,77	4.903.633,23	5.978.934,54
020500	Ceste,prug TOTEM	16.982,62	108,43	22.770,00	5.895,81	16.874,19
020500	Ceste,prug AUTOMATSKA AUTOF	103.333,33	952,38	200.000,00	97.619,05	102.380,95
020600	Cjevovodi, ZGRADA HALA 1	6.421.521,69	39.245,36	8.241.525,18	1.859.248,85	6.382.276,33
020600	Cjevovodi, POSLOVNA ZGRADA I	3.618.829,25	21.653,43	4.547.220,00	950.044,18	3.597.175,82
020600	Cjevovodi, POSLOVNI OBJEKT, S	198.624,97	1.119,16	235.023,00	37.517,19	197.505,81
020600	Cjevovodi, POSLOVNA ZGRADA I	1.557.936,52	8.643,20	1.815.071,67	265.778,35	1.549.293,32
020600	Cjevovodi, DVORIŠTE, OGRADA	200.583,66	959,16	201.422,92	1.798,42	199.624,50
020700	VANJSKA KUĆA ZA ODMOR TAF	1.908.640,15	9.603,40	2.016.714,90	117.678,15	1.899.036,75
020700	VANJSKA BAZEN TAR3	92.618,18	442,88	93.005,70	830,40	92.175,30
020900	Ostali građ DVORIŠTE, OGRADA	277.307,64	1.326,04	278.467,92	2.486,32	275.981,60
020900	Ostali građ KUĆA ZA ODMOR TAF	2.175.632,01	10.465,57	2.197.769,02	32.602,58	2.165.166,44
020900	Ostali građ BAZEN TAR4	148.203,82	708,69	148.823,92	1.328,79	147.495,13
020900	Ostali građ STOL ZA PANDLOVANJE		21,35	4.483,65	21,36	4.462,29
020900	Ostali građ KOMORA ZA SUŠENJE MESA		156,33	32.829,49	156,33	32.673,16
020900	Ostali građ KUĆA ZA ODMOR TAR1			2.636.223,99	0,00	2.636.223,99
020900	Ostali građ KUĆA ZA ODMOR TAR2			2.452.696,92	0,00	2.452.696,92
020900	Ostali građ KUĆA ZA ODMOR UMAG			5.138.655,26	0,00	5.138.655,26
		32470453,18	339880,04	81629286,72	40263832,39	41365454,33

Slika 8: Izračun degresije građevinskih objekata društva Automehanika d.d.

Izvor: rad autorice

Na slici je vidljivo da je iznos degresije građevinskih objekata 339.880,04 kune.

Iznos amortizacije u 1. godini iznosi $339.880,04 \times 20 = 6.797.600,80$ kn, iznos amortizacije u 2. godini iznosi $339.880,04 \times 19 = 6.457.720,76$ kn i tako dalje redom do zadnje godine amortizacije.

Slika 9 donosi izračun degresije za postrojenja i opremu čiji je korisni vijek 4 godine. Degresija iznosi $965.879,60$ kn, te iznos amortizacije u 2. godini korištenja postrojenja i opreme iznosi $965.879,60 \times 3 = 2.897.638,80$ kn.

Konto	Naziv konta	ziv osnovnog sredst	Saldo 2014.	Amortizacija 2015	Nab. vr. dug.	Ispr. vr. pot.	Knj.vrijednost
021230	Fotokopirni aparati	FOTOKOPIRNI APARATI	0,01	0,01	4.926,74	4.926,74	0,00
021240	Telefonske centrale, t	TELEFONSKA CENTRALA	33.694,50	1.225,26	67.389,05	34.919,81	32.469,24
021000	Strojevi, postrojenja i	DIZALICA DVOSTUPNE	915,66	915,66	21.975,76	21.975,76	0,00
021200	Uredska oprema	PRIJENOSNO RAČUNAR	347,14	347,14	3.332,52	3.332,52	0,00
021200	Uredska oprema	PROJEKTOR ACER	411,43	411,43	2.194,31	2.194,31	0,00
021202	Serveri	E MAIL SERVER	1.875,00	1.000,00	10.000,00	9.125,00	875,00
021201	Stolna računala	MONITOR+KOMPJUTER	785,70	419,04	4.190,40	3.823,74	366,66
021100	Strojevi, postrojenja i	OBRADNI CENTAR ZA	312.500,00	125.000,00	1.250.000,00	1.062.500,00	187.500,00
021100	Strojevi, postrojenja i	BUŠILICA STUPNA IZ	1.971,67	676,00	6.760,00	5.464,33	1.295,67
021100	Strojevi, postrojenja i	TOKARILICA BERLIN	8.341,67	2.860,00	28.600,00	23.118,33	5.481,67
021100	Strojevi, postrojenja i	TOKARILICA UN.HO	9.289,58	3.185,00	31.850,00	25.745,42	6.104,58
021100	Strojevi, postrojenja i	TOKARILICA UN.HO	3.336,67	1.144,00	11.440,00	9.247,33	2.192,67
021100	Strojevi, postrojenja i	TOKARILICA UN.HO	3.336,67	1.144,00	11.440,00	9.247,33	2.192,67
021100	Strojevi, postrojenja i	PEČ ZA INDUKTIVNO	30.333,33	10.400,00	104.000,00	84.066,67	19.933,33
021100	Strojevi, postrojenja i	PEČ ZA KALJENJE I	1.478,75	507,00	5.070,00	4.098,25	971,75
021100	Strojevi, postrojenja i	PEČ ZA KALJENJE I	2.654,17	910,00	9.100,00	7.355,83	1.744,17
021210	Pisači i skeneri	INKJET PISAČ S8 M	2.692,08	923,00	9.230,00	7.460,92	1.769,08
021900	Ostali strojevi, postroj	PIGALICA SPONA	5.308,33	1.820,00	18.200,00	14.711,67	3.488,33
021100	Strojevi, postrojenja i	PREŠA EXCENTAR I	6.445,83	2.210,00	22.100,00	17.864,17	4.235,83
021100	Strojevi, postrojenja i	PREŠA HIDRAULIČN	8.341,67	2.860,00	28.600,00	23.118,33	5.481,67
021100	Strojevi, postrojenja i	PREŠA HIDRAULIČN	7.204,17	2.470,00	24.700,00	19.965,83	4.734,17
021900	Ostali strojevi, postroj	ZAKIVALICA ZRAČNI	2.123,33	728,00	7.280,00	5.884,67	1.395,33
021900	Ostali strojevi, postroj	APARAT CO2 ZA ZA	1.592,50	546,00	5.460,00	4.413,50	1.046,50
021100	Strojevi, postrojenja i	TOKARILICA UN.HO	8.720,83	2.990,00	29.900,00	24.169,17	5.730,83
021100	Strojevi, postrojenja i	PREŠA HIDRAULIČN	4.550,00	1.560,00	15.600,00	12.610,00	2.990,00
021100	Strojevi, postrojenja i	BALANSIRKA KWH3	11.375,00	3.900,00	39.000,00	31.525,00	7.475,00
021900	Ostali strojevi, postroj	ZAVARIVAČKI UREE	3.981,25	1.365,00	13.650,00	11.033,75	2.616,25
021100	Strojevi, postrojenja i	PIGALICA ZA HIDRA	8.341,67	2.860,00	28.600,00	23.118,33	5.481,67
021100	Strojevi, postrojenja i	PREŠA HIDRAULIČN	3.260,83	1.118,00	11.180,00	9.037,17	2.142,83
021100	Strojevi, postrojenja i	PREŠA HIDRAULIČN	6.256,25	2.145,00	21.450,00	17.338,75	4.111,25
021100	Strojevi, postrojenja i	TOKARILICA HUBGE	1.213,33	416,00	4.160,00	3.362,67	797,33
021100	Strojevi, postrojenja i	TOKARILICA UN.HO	1.137,50	390,00	3.900,00	3.152,50	747,50
021900	Ostali strojevi, postroj	APARAT CO2 ZA ZA	8.813,05	3.021,62	30.216,19	24.424,76	5.791,43
021000	Strojevi, postrojenja i	DIZALICA KANALSK	5.519,79	1.892,50	18.925,00	15.297,71	3.627,29
021100	Strojevi, postrojenja i	CNC VERTIKALNI O	84.583,33	29.000,00	290.000,00	234.416,67	55.583,33
021100	Strojevi, postrojenja i	CNC TOKARILICA TI	32.083,33	11.000,00	110.000,00	88.916,67	21.083,33
021100	Strojevi, postrojenja i	CNC TOKARILICA H	110.833,33	38.000,00	380.000,00	307.166,67	72.833,33
021100	Strojevi, postrojenja i	CNC TOKARILICA H	134.166,67	46.000,00	460.000,00	371.833,33	88.166,67
021100	Strojevi, postrojenja i	CNC TOKARILICA KI	122.500,00	42.000,00	420.000,00	339.500,00	80.500,00
021270	Alarmi, portafoni, nadz	KAMERA I INSTALACI	1.084,38	371,79	3.717,85	3.005,26	712,60
021900	Ostali strojevi, postroj	PERAČ HDEM 160 H	3.912,34	1.341,37	13.413,73	10.842,76	2.570,97
021900	Ostali strojevi, postroj	UREDAJ ZA IZRADU	2.800,00	960,00	9.600,00	7.760,00	1.840,00
021900	Ostali strojevi, postroj	UREDAJ ZA IZRADU	2.508,33	860,00	8.600,00	6.951,67	1.648,33
021100	Strojevi, postrojenja i	TOKARILICA UN.HO	6.825,00	2.340,00	23.400,00	18.915,00	4.485,00
021100	Strojevi, postrojenja i	UNIVERZALNA ALG	4.739,58	1.625,00	16.250,00	13.135,42	3.114,58
021202	Serveri	PROGRAM ZA SOFT	2.748,78	942,44	9.424,40	7.618,06	1.806,34
021202	Serveri	PROGRAM ZA SOFT	1.277,07	437,85	4.378,50	3.539,28	839,22
021100	Strojevi, postrojenja i	UREDAJ ZA PREDN	29.125,80	9.985,99	99.859,88	80.720,07	19.139,81

021300	Mjerni i kontrolni uređ DIGITALNI MJERAČ	1.898,58	650,94	6.509,40	5.261,76	1.247,64
021300	Mjerni i kontrolni uređ MJERAČ S J20 HRAI	3.129,58	1.073,00	10.730,00	8.673,42	2.056,58
021300	Mjerni i kontrolni uređ DIGITALNO POMIČN	1.017,31	348,80	3.487,95	2.819,44	668,52
021300	Mjerni i kontrolni uređ MJERNI STOL KMS :	18.130,00	6.216,00	62.160,00	50.246,00	11.914,00
021900	Ostali strojevi,postroj TRAČNA PILA THOM	2.812,50	900,00	9.000,00	7.087,50	1.912,50
021100	Strojevi,postrojenja i BRUSILICA KRUŽNA	1.424,90	488,54	4.885,42	3.949,06	936,36
021100	Strojevi,postrojenja i BALANSIRKA CEMB	12.133,33	4.160,00	41.600,00	33.626,67	7.973,33
021900	Ostali strojevi,postroj PREŠA RUČNA ZA I	5.308,33	1.820,00	18.200,00	14.711,67	3.488,33
021100	Strojevi,postrojenja i PREŠA HIDRAULIČN	9.479,17	3.250,00	32.500,00	26.270,83	6.229,17
021900	Ostali strojevi,postroj APARAT CO2 ZA ZA	6.066,67	2.080,00	20.800,00	16.813,33	3.986,67
021900	Ostali strojevi,postroj APARAT CO2 ZA ZA	1.895,83	650,00	6.500,00	5.254,17	1.245,83
021100	Strojevi,postrojenja i PREŠA HIDRAULIČN	3.033,33	1.040,00	10.400,00	8.406,67	1.993,33
021900	Ostali strojevi,postroj PILA AUTOMATSKA	6.635,42	2.275,00	22.750,00	18.389,58	4.360,42
021900	Ostali strojevi,postroj PILA TRAČNA-AUTC	2.995,42	1.027,00	10.270,00	8.301,58	1.968,42
021100	Strojevi,postrojenja i PREŠA HIDRAULIČN	1.289,17	442,00	4.420,00	3.572,83	847,17
021270	Alarmi,portafoni,nadz CCTV DIGITAL VIDE	1.166,33	349,90	3.499,00	2.682,57	816,43
021200	Uredska oprema HP PROBOOK 4530S	1.173,07	351,92	3.519,20	2.698,05	821,15
021210	Pisači i skeneri PISAČ HP K8600	1.927,80	578,34	5.783,40	4.433,94	1.349,46
021200	Uredska oprema HP PROBOOK 4530	1.246,38	351,92	3.519,20	2.624,74	894,46
021201	Stolna računala PC HD 120GB VGA \	3.117,55	712,58	7.125,81	4.720,84	2.404,97
021100	Strojevi,postrojenja i TOKARILICA UN.HO	2.625,00	600,00	6.000,00	3.975,00	2.025,00
021900	Ostali strojevi,postroj MINI WASCH HDS 7	3.627,08	829,05	8.290,47	5.492,44	2.798,03
021100	Strojevi,postrojenja i INVERTOR V200 T K	8.780,24	2.006,91	20.069,12	13.295,79	6.773,33
021100	Strojevi,postrojenja i AUTOMATSKA PUNI	8.151,61	1.863,23	18.632,25	12.343,87	6.288,39
021900	Ostali strojevi,postroj ČISTAČ BD 530	4.867,73	1.112,62	11.126,24	7.371,13	3.755,11
021100	Strojevi,postrojenja i REGALNI NOSAČ B/	1.693,12	387,00	3.870,00	2.563,88	1.306,12
021100	Strojevi,postrojenja i EKO TANKVANA 31C	1.575,00	360,00	3.600,00	2.385,00	1.215,00
021100	Strojevi,postrojenja i STEZNA GLAVA KS	2.860,01	653,71	6.537,14	4.330,84	2.206,30
021100	Strojevi,postrojenja i STROJ ZA OZN.HIDI	12.374,03	2.828,35	28.283,51	18.737,83	9.545,68
021201	Stolna računala PC MBO DFI AD 77 4	2.225,76	508,74	5.087,44	3.370,42	1.717,02
021210	Pisači i skeneri PRINTER LASER HF	1.847,48	422,28	4.222,80	2.797,60	1.425,20
021201	Stolna računala PC MBO ASUS MHZ	4.546,82	1.039,28	10.392,75	6.885,21	3.507,55
021910	Reklame (svjetleće), TOTEM	14.354,30	1.872,30	18.723,00	6.241,00	12.482,00
021900	Ostali strojevi,postroj PREŠA 15T	1.756,67	421,60	4.216,00	2.880,93	1.335,07
021900	Ostali strojevi,postroj AIRLESS MAŠINA Z/	3.456,25	790,00	7.900,00	5.233,75	2.666,25
021100	Strojevi,postrojenja i STROJ ZA BALANSI	208.787,27	45.553,59	455.535,85	292.302,17	163.233,69
021300	Mjerni i kontrolni uređ KTS 540	5.458,76	1.139,22	11.392,20	7.072,66	4.319,54
021100	Strojevi,postrojenja i TRANSPORTER OS	41.250,00	8.250,00	82.500,00	49.500,00	33.000,00
021100	Strojevi,postrojenja i STROJ ZA TOČKAS	23.376,02	4.675,21	46.752,06	28.051,25	18.700,81
021100	Strojevi,postrojenja i CNC TOKARILICA	22.583,00	3.284,80	32.848,00	13.549,80	19.298,20
021100	Strojevi,postrojenja i CNC TOKARILICA	33.572,55	4.883,28	48.832,80	20.143,53	28.689,27
021250	Uređaji za grijanje i h KLIMA UREĐAJ SAM	3.574,31	519,90	5.199,00	2.144,59	3.054,41
021200	Uredska oprema RADNA STANICA IN	2.657,19	386,50	3.865,00	1.594,31	2.270,69
021200	Uredska oprema PRINTER MATRIČNI	3.308,60	481,25	4.812,50	1.985,15	2.827,35
021100	Strojevi,postrojenja i STROJ ZA ISPREŠA	70.683,71	9.693,77	96.937,65	35.947,71	60.989,95
021270	Alarmi,portafoni,nadz AL MODUL 8-ZONE	2.256,77	309,50	3.095,00	1.147,73	1.947,27
021110	Solarna elektrana SOLARNA ELEKTRA	549.251,41	62.769,79	627.697,89	141.216,27	486.481,62
021110	Solarna elektrana SOLARNA ELEKTRA	339.350,40	38.412,62	384.126,16	83.188,38	300.937,78
021110	Solarna elektrana SOLARNA ELEKTRA	430.959,75	47.796,39	477.963,90	94.800,54	383.163,36
021201	Stolna računala HP Z230 WORKSTA	8.596,53	1.085,88	10.858,78	3.348,13	7.510,65

021203	Prijenosna računala	HP NOTEBOOK 2000	4.262,81	524,65	5.246,54	1.508,38	3.738,16
021201	Stolna računala	HP PRODESK 400 IN	4.477,96	551,13	5.511,33	1.584,50	3.926,83
021203	Prijenosna računala	TOSHIBA SATELLITI	3.020,68	362,48	3.624,82	966,62	2.658,20
021203	Prijenosna računala	HP NOTEBOOK 2000	4.156,77	475,06	4.750,60	1.068,89	3.681,71
021250	Uređaji za grijanje i h	KLIMA UREĐAJ SAM	4.165,00	476,00	4.760,00	1.071,00	3.689,00
021910	Reklame (svjetleće),	LED DISPLAY P12 F	15.000,00	1.500,00	15.000,00	1.500,00	13.500,00
021110	Solarna elektrana	SOLARNA ELEKTRA	313.323,85	33.570,41	335.704,13	55.950,69	279.753,44
021110	Solarna elektrana	SOLARNA ELEKTRA	477.012,38	52.035,50	520.355,02	95.378,14	424.976,88
021110	Solarna elektrana	SOLARNA ELEKTRA	754.176,25	82.271,56	822.715,60	150.810,91	671.904,69
021110	Solarna elektrana	SOLARNA ELEKTRA	466.357,81	50.873,19	508.731,85	93.247,23	415.484,63
021110	Solarna elektrana	SOLARNA ELEKTRA	465.021,36	50.727,39	507.273,90	92.979,93	414.293,97
021710	Kuhinjski aparati i inv	KUHINJA TAR3	37.731,32	3.853,41	38.534,11	4.656,20	33.877,91
021250	Uređaji za grijanje i h	KLIMA UREĐAJ TAR	37.081,04	3.787,00	37.870,00	4.575,96	33.294,04
021710	Kuhinjski aparati i inv	KUHINJA TAR4	40.658,83	4.152,39	41.523,91	5.017,47	36.506,44
021250	Uređaji za grijanje i h	KLIMA UREĐAJ TAR	37.081,04	3.787,00	37.870,00	4.575,96	33.294,04
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	5.439,00	543,90	5.439,00	543,90	4.895,10
021200	Uredska oprema	PRINTER FUJITSU T	4.235,00	423,50	4.235,00	423,50	3.811,50
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.527,50	352,75	3.527,50	352,75	3.174,75
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.527,50	352,75	3.527,50	352,75	3.174,75
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021201	Stolna računala	RADNA STANICA LE	3.942,50	394,25	3.942,50	394,25	3.548,25
021100	Strojevi,postrojenja i	TOKARILICA PINACHO		19.148,53	191.485,32	43.882,05	147.603,27
021202	Serveri	SERVER IBM		2.628,28	26.282,80	4.380,47	21.902,33
021210	Pisači i skeneri	PISAČ HP LASER JET PRO 400 M4C		466,99	4.669,92	1.167,48	3.502,44
021100	Strojevi,postrojenja i	PREŠA POLUŽNA 2T		702,00	7.020,00	877,50	6.142,50
021210	Pisači i skeneri	PRINTER FUJITSU TALLY DASC		409,06	4.090,62	852,21	3.238,41
021250	Uređaji za grijanje i h	KLIMA UREĐAJ		466,00	4.660,00	485,42	4.174,58
021300	Mjerni i kontrolni uređ	VISINOMJER DIGITALNI 600mm		753,55	7.535,51	784,95	6.750,56
021201	Stolna računala	RAČUNALO STOLNO HP 280 G1 MIK		473,72	4.737,20	592,15	4.145,05
021900	Ostali strojevi,postroj	KOSA MOTORNA FS 130		380,43	3.804,32	158,51	3.645,81
021210	Pisači i skeneri	PRINTER FUJITSU TALLY DASC		538,24	5.382,37	448,53	4.933,84
021201	Stolna računala	RAČUNALO STOLNO HP 280 G1 MIK		919,51	9.195,10	766,26	8.428,84
021210	Pisači i skeneri	PRINTER FUJITSU TALLY DASC		399,44	3.994,37	332,86	3.661,51
021300	Mjerni i kontrolni uređ	SET ETALONA		749,90	7.499,01	312,46	7.186,55
021203	Prijenosna računala	RAČUNALO PRIJENOSNO LENOVO		493,20	4.932,03	205,50	4.726,53
021300	Mjerni i kontrolni uređ	DUBINOMJER DIGITALNI IP67 200m		411,62	4.116,20	85,75	4.030,45
021270	Alarmi,portafoni,nadz	ALARMNI SUSTAV			9.245,60	0,00	9.245,60
021270	Alarmi,portafoni,nadz	ALARMNI SUSTAV			7.336,70	0,00	7.336,70
021100	Strojevi,postrojenja i	HIDRAULIČNA PREŠA HISTI-50		844,07	46.423,80	4.835,81	41.587,99
021900	Ostali strojevi,postroj	ROBOT ZA ČIŠĆENJE BAZENA			9.940,32	0,00	9.940,32
			5669363,94	965879,66	9794125,72	4758673,61	5035452,11

Slika 9: Izračun degresije postrojenja i opreme društva Automehanika d.d.

Izvor: rad autorice

Ukupni iznos degresivne amortizacije u 2. godini korištenja dugotrajne materijalne imovine je 9.899.422,56 kuna.

1. amortizacija građevinskih objekata = 6.457.720,76 kn
2. amortizacija strojeva i opreme = 2.897.638,80 kn
3. amortizacija ostale imovine = 544.063 kn

Tablica 7: Analiza rezultata

IMOVINA	LINEARNA	DEGRESIVNA
GRAĐEVINSKI OBJEKTI	3.426.938,00	6.457.720,76
POSTROJENJA I OPREMA	1.981.853,00	2.897.638,80
OSTALA IMOVINA	544.063,00	544.063,00*
UKUPNO	5.952.854,00	9.899.422,56

* Simulacija degresivne metode obračuna amortizacije za skupinu ostale dugotrajne materijalne imovine nije napravljena, s obzirom na njezin relativno mali udio u ukupnoj vrijednosti dugotrajne imovine (11,8%), a koji je raspoređen na veliki broj (950) stavki relativno male vrijednosti (prosječna vrijednost iznosi 1.280,00 kn).

Izvor: rad autorice

Iz tablice 7 je vidljivo da je razlika između ukupne linearne i ukupne degresivne amortizacije 3.946.568,56 kn. Kod degresivne amortizacije građevinskih objekata dolazi do povećanja od 88,44% u odnosu na linearnu amortizaciju istih. Kod postrojenja i opreme je također degresivna veća od linearne amortizacije, i to za 915.785,80 kn, tj. 46,21%.

U nastavku će biti prikazan račun dobiti i gubitka s primjenjenim iznosom degresivne metode amortizacije.

RAČUN DOBITI I GUBITKA
za razdoblje 01.01.2015. do 31.12.2015.

Obrazac
POD-RDG

Obveznik: _____; _____; _____;				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111		36.964.670	39.936.386
1. Prihodi od prodaje	112		28.052.136	30.215.031
2. Ostali poslovni prihodi	113		8.912.534	9.721.355
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114		33.482.297	36.638.729
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115			-1.940.544
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116		15.500.000	15.702.630
a) Troškovi sirovina i materijala	117		5.637.698	5.831.303
b) Troškovi prodane robe	118		6.837.149	6.795.261
c) Ostali vanjski troškovi	119		3.025.153	3.076.066
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120		6.965.739	7.382.040
a) Neto plaće i nadnice	121		4.103.054	4.414.495
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122		1.865.180	1.865.562
c) Doprinosi na plaće	123		997.505	1.101.983
4. Amortizacija	124		5.550.674	9.899.423
5. Ostali troškovi	125		5.197.239	5.472.708
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126		134.269	2.164
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127			
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128		134.269	2.164
7. Rezerviranja	129			
8. Ostali poslovni rashodi	130		134.376	120.308
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131		482.608	407.919
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132		8.221	126
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133		474.387	407.793
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134			
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135			
5. Ostali financijski prihodi	136			
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137		2.265.947	7.474.123
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138			10.004
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139		2.265.947	1.999.514
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140			5.464.605
4. Ostali financijski rashodi	141			
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142			
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143			
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144			18.000
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145		183	6.667
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146		37.447.278	40.362.305
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147		35.748.427	44.119.519
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148		1.698.851	-3.757.214
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149		1.698.851	0
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150		0	3.757.214
XII. POREZ NA DOBIT	151			
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152		1.698.851	-3.757.214
1. Dobit razdoblja (149-151)	153		1.698.851	0
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154		0	3.757.214

Slika 10: Simulacija računa dobiti i gubitka kod korištenja degresivne metode amortizacije

Izvor: rad autorice u Fininim obrascima

Račun dobiti i gubitka (slika 6) u kojem je trošak amortizacije u visini 5.952.854 kn iskazan temeljem obračuna linearnom metodom pokazuje ostvarenu bruto dobit 189.355 kn. Iznos obveze poreza na dobit po stopi od 20% iznosio je 150.955 kn, te iz toga proizlazi neto dobit od 38.400 kn.

Simulirani račun dobiti i gubitka (slika 10) u kojem je trošak amortizacije u visini 9.899.423 kn iskazan temeljem obračuna degresivnom metodom pokazuje gubitak razdoblja u iznosu od 3.757.214 kn.

Iz navedenog se može zaključiti da primjene različitih metoda amortizacije imaju utjecaj na uspješnost poduzeća. Što je iznos amortizacije viši, viši su i poslovni rashodi, a to dovodi do smanjenja rezultata poduzeća. Rezultat poduzeća utječe na visinu obveze poreza za dobit, što znači da se povećanjem amortizacije smanjuje porez na dobit (vrijedi i obrnuta relacija). Time se dokazana hipoteza iz rada.

Društvo koje u svojoj imovini ima značajnu vrijednost dugotrajne materijalne imovine, kao što je u ovoj studiji Automehanika d.d., može odabirom računovodstvene politike amortizacije značajno utjecati na poslovne rashode i rezultat poduzeća.

4.2. Analiza profitabilnosti putem pokazatelja

„Pokazatelji profitabilnosti ili rentabilnosti smatraju se najvažnijim pokazateljima. Ovi pokazatelji oslikavaju efikasnost poslovanja, odnosno pokazuju rezultat korištenja potencijala poduzeća. Računaju se omjerom povrata na uloženo. Pri tome i povrat i ulog imaju više različitih definicija pa shodno tome postoji i više različitih pokazatelja rentabilnosti. Tako se rentabilnost može računati na osnovi ukupnih prihoda ili samo prihoda od prodaje, na temelju bruto ili neto dobiti, ali i neto dobiti koja je uvećana za kamate. Mjerenje rentabilnosti ili bilo kojeg drugog pokazatelja u jednom periodu ne govori dovoljno pa je za potpuniju informaciju potrebno pratiti i uspoređivati nekoliko uzastopnih razdoblja. Naravno, potrebna je još i usporedba s konkurentima iz iste grane djelatnosti.²¹“

Dijele se u dvije temeljne skupine:

- ❖ Pokazatelje koji pokazuju profitabilnost u odnosu prema prodaji
 - bruto marža profita, te
 - neto marža profita.

- ❖ Pokazatelje koji pokazuju profitabilnost u odnosu prema ulaganjima.
 - rentabilnost imovine, te
 - rentabilnost kapitala.

Neto marža profita stavlja u odnos "neto dobit i ukupni prihod i razlikuje se od bruto profitne marže time što bruto profitna marža obuhvaća i porez u brojniku pokazatelja." Ako se navedena dva pokazatelja usporede, tada usporedba govori o tome koliko u odnosu na ostvareni ukupni prihod iznosi porezno opterećenje. "Ako se marža profita pomnoži s koeficijentom obrtaja ukupne imovine, kao rezultat dobit će se pokazatelj rentabilnosti imovine." To znači da se rentabilnost može povećati povećanjem koeficijenta obrtaja ili povećanjem marže profita.

²¹ Očko, J., Švigir, A.: Kontroling-upravljanje iz backstagea, Altius savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2009., str. 243.

Neto rentabilnost imovine stavlja u "odnos neto dobit i ukupnu imovinu i pokazatelj je profitabilnosti poduzeća, a također se može računati i bruto rentabilnost imovine koja još uzima u obzir i poreze." Uobičajeno se u svrhu pokazatelja profitabilnosti računa i rentabilnost vlastitog kapitala koja stavlja u odnos neto dobit i vlastiti kapital čime se može doći do zaključaka o stupnju korištenja financijske poluge.

Tablica 8: Izračun pokazatelja profitabilnosti primjenom linearne i degresivne metode amortizacije u financijskim izvještajima društva Automehanika d.d.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI		IZNOS POKAZATELJA		
		Linearna metoda amortizacije	Degresivna metoda amortizacije	%utjecaja promjene vrijednosti pokazatelja
1.	Bruto marža profita	0,00469 %	-0,093 %	0,09769 p.p.
2.	Neto marža profita	0,00095 %	-0,093 %	0,09395 p.p.
3.	Rentabilnost imovine	0,00041 %	-0,042 %	0,04241 p.p.
4.	Rentabilnost kapitala	0,00063 %	-0,066 %	0,06663 p.p.

Izvor: rad autorice

Kod društva Automehanika d.d., vrijednost koeficijenata neto i bruto profitne marže je ista uz primjenu degresivne metode amortizacije iz razloga što poduzeće posluje s gubitkom, te nema obveze poreza na dobit. Primjenom linearne metode amortizacije koeficijent neto profitne marže iznosi 0,00095% što znači da poduzeće ostvaruje 0,00095% dobiti na temelju urađenog posla. Koeficijent uz primjenu degresivne metode amortizacije iznosi -0,093% što bi značilo da poduzeće ostvaruje -0,093% gubitka odrađenim poslom. Razlika između postotnih poena iznosi 0,09395 p.p., čime je dokazana početno postavljena hipoteza da odabir metode amortizacije ima utjecaj na financijski rezultat poduzeća, a time i na pokazatelje profitabilnosti. Degresivna metoda

amortizacije je dovela do pogoršanja slike o profitabilnoj sposobnosti društva u odnosu na linearnu metodu amortizacije.

Koeficijent rentabilnosti imovine kod linearne amortizacije iznosi 0,00041% što bi značilo da poduzeće ostvaruje 0,00041% dobiti na temelju svoje imovine. Degresivnom amortizacijom se vrijednost pokazatelja mijenja za 0,04241 p.p., odnosno iznosi -0,042% što znači da poduzeće svojom imovinom ostvaruje 0,042% gubitka.

Koeficijent rentabilnosti vlastitog kapitala je primjenom degresivne metode amortizacije, u odnosu na vrijednost pokazatelja uz primjenu linearne metode amortizacije, postao negativan, te iznosi -0,066% što znači da društvo ostvaruje 0,066% gubitka u odnosu na glavnica.

Time je ponovno dokazana hipoteza da odabir metode amortizacije utječe na financijski rezultat poduzeća.

5. ZAKLJUČAK

Dugotrajna imovina koju poduzeće ima, te ju koristi za stvaranje proizvoda i usluga, se s vremenom troši i gubi na svojoj vrijednosti. Politika metode amortizacije je ključna kako bi se utvrdio iznos trošenja i gubitka vrijednosti dugotrajne materijalne imovine u obračunskom razdoblju. Izborom metode amortizacije može se utjecati na financijski rezultat, tj. uspješnost poslovanja.

Dugotrajna materijalna imovina i amortizacija su regulirane Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim standardima. Poreznu regulativu donosi Pravilnik o porezu na dobit te Zakon o porezu na dobit.

Računovodstveni standardi propisuju tri metode amortizacije: linearnu, degresivnu i funkcionalnu. Standard navodi kako bi se metoda amortizacije trebala preispitati na kraju poslovne godine te kako izbor metode amortizacije treba odražavati okvir očekivanog trošenja budućih ekonomskih koristi imovine od strane poduzeća.

Poreznim propisima dozvoljena je linearna metoda amortizacije, sa propisanim stopama za grupe imovine koje se mogu i udvostručiti.

U istraživanju je prikazan obračun amortizacije temeljem linearne i degresivne metode i izračun pokazatelja profitabilnosti. Primjenom degresivne amortizacije značajno se promjenio financijski rezultat Društva u odnosu na do sada primjenjivanu linearnu metodu amortizacije, te je to rezultiralo i različitim vrijednostima pokazatelja.

Troškovi amortizacije, koji utječu na ukupne troškove poduzeća, od velike su važnosti te njima treba znati upravljati sukladno ciljevima poduzeća. Ostvarivanje dobiti i njeno povećanje u narednim razdobljima bi svakako trebalo biti cilj. Do ostvarenja cilja moguće je doći kvalitetnim upravljanjem te pronalaženjem optimalnih rješenja.

LITERATURA

1. Anić – Antić, P., Volarević i Varović: Utjecaj metoda vrednovanja ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu, *Ekonomski pregled*, 57 (11) 789-808 (2006)
2. Belak, V.: „Fer vrijednost i tržišno računovodstvo (I. Dio)“, *Računovodstvo, revizija i financije*, br.11, Zagreb, 2006.
3. Belak, V.: „Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima“, Zgombić & Partneri, Zagreb, 2006.
4. Belak, V.: „Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine prema HSFI/MSFI i novi računovodstveni postupci“, Belak excellens d.o.o., Zagreb, 2009.
5. Briški D.: „Revalorizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine računovodstveni i porezni tretman“, *Računovodstvo i financije*, god. 2010., br.5.
6. Brkanić, V.: „Hrvatski računovodstveni sustav (službeni tekstovi za Hrvatsku), V. izdanje, RRIF – plus, Zagreb, 2008.
7. Cirkveni, T.: „Smanjenje vrijednosti revalorizirane dugotrajne materijalne imovine“, *RRiF*, br. 3/09.
8. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – skupina autora: „Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještanja“, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2008.
9. Krajnović, I.: „Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine – primjena MRS 16“, *Računovodstvo i financije*, br. 4, Zagreb, 2012.
10. Kuštrin, S.: „Politika amortizacije u funkciji financijske stabilnosti na području građevinarstva“, magistarski rad, Split 2006.
11. Očko, J., Švigir, A.: *Kontroling-upravljanje iz backstagea*, Altius savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2009.

12. Perčević H.: „Računovodstveni i porezni aspekt revalorizacije nekretnina postrojenja i opreme“, Računovodstvo i financije, god. 2014., br. 3.
13. Pervan, I., Peko, B.: „Vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja“, Financije i porezi, br. 12/08.
14. Skenderović, Lj., Hopp, S.: „Značaj i utjecaj amortizacije dugotrajne materijalne imovine na temeljne financijske izvještaje društva Marbo produkt d.o.o., stručni rad
15. Službeni list Europske unije L (2008) Uredba komisije o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda
16. Vujević, K.: „Amortizacija s troškovnog, poreznog i računovodstvenog aspekta“,
17. Zelenika, R.: “Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela”, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2000.
18. Žager, K., Mamić – Saček, I., Sever, S., Žager, L.: “Analiza financijskih izvještaja”, Masmedia d.o.o., Zagreb, 2008.
19. Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L.: Osnove računovodstva, Ekonomski fakultet Zagreb, 2008.
20. http://srr-fbih.org/MSFI_MRS/7_MRS_12.htm
21. <http://www.appaloosa.hr/hsfi.html#6>
22. <http://www.automehanika.com.hr/>
23. http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html
24. <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/232456.html>
25. <http://poslovna.hr/login.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1#partneri>
26. <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/jsp/prijavaKorisnika.jsp>
27. <http://www.ekonos.hr/ostalo/revalorizacija-dugotrajne-materijalne-imovine/>
28. http://srr-fbih.org/MSFI_MRS/24_MRS_36.htm
29. <https://issuu.com/tim4pin/>
30. <http://www.pfst.unist.hr>

POPIS SLIKA I TABLICA

Slika 1: Propisane amortizacijske stope

Slika 2. Vlasnička struktura društva

Slika 3: Amortizacijske grupe društva Automehanika d.d.

Slika 4: Kartica građevinskog objekta društva Automehanika d.d.

Slika 5: Bilanca društva Automehanika d.d.

Slika 6: Račun dobiti i gubitka društva Automehanika d.d.

Slika 7: Materijalna imovina društva Automehanika d.d.

Slika 8: Izračun degresije građevinskih objekata društva Automehanika d.d.

Slika 9: Izračun degresije postrojenja i opreme društva Automehanika d.d.

Slika 10: Simulacija računa dobiti i gubitka kod korištenja degresivne metode amortizacije

Tablica 1 : Linearna metoda obračuna amortizacije

Tablica 2 : Degresivna metoda obračuna amortizacije - aritmetički oblik

Tablica 3 : Degresivna metoda obračuna amortizacije - geometrijski oblik

Tablica 4 : Degresivna metoda obračuna amortizacije - geometrijski oblik – skraćeni otpis

Tablica 5 : Modificirana degresivna metoda obračuna amortizacije

Tablica 6 : Obračun amortizacije metodom zbroja godina

Tablica 7: Analiza rezultata

Tablica 8: Izračun pokazatelja profitabilnosti primjenom linearne i degresivne metode amortizacije u financijskim izvještajima društva Automehanika d.d.

SAŽETAK

Ideja ovog rada bila je utvrditi može li se promjenom metode amortizacije dugotrajne materijalne imovine utjecati na temeljne financijske izvještaje trgovačkog društva. U prvom dijelu istraživanja ukratko su teoretski obrađeni pojmovi dugotrajne materijalne imovine i amortizacije te metode obračuna amortizacije definirane računovodstvenim standardima i poreznim propisima.

U idućem dijelu rada su prikazani podaci o društvu Automehanika d.d , a potom su su rezultati vrijednosti amortizacije dobiveni različitim metodama prikazani u računu dobiti i gubitka tog društva. Nakon analize rezultata izveden je zaključak da postoji značajan utjecaj metode amortizacije na temeljne financijske izvještaje društva. Taj utjecaj očituje se u promjeni vrijednosti aktive i pasive bilance, i to kroz promjenu vrijednosti dugotrajne materijalne imovine i dobiti tekuće godine. Također, utjecaj promjene metode amortizacije očituje se i na rashode u računu dobiti i gubitka društva kroz promjenu vrijednosti amortizacije. U zadnjem poglavlju istraživanja rezultati dobiveni temeljem različitih metoda amortizacije obrađeni su kroz pokazatelje profitabilnosti. Analizom rezultata izveden je zaključak da promjenom metode amortizacije možemo značajno utjecati na financijske pokazatelje sigurnosti i uspješnosti.

SUMMARY

The idea behind this paper is to determine whether changing the depreciation method for tangible fixed assets influences the foundational financial reports of trading companies.

The first part of the paper briefly deals with theoretical notions of tangible fixed assets and depreciation. The next part of the research based on financial reports of a Automehanika d.d . and then this paper brings the part where the methods for calculating depreciation defined by accounting standards and tax regulations are explained.

The results of depreciation are given by using various methods seen in the profit and loss account of that company. By analyzing the results the conclusion that there is a significant impact of the depreciation method used on the foundational financial reports of companies is drawn. The impact can be seen in the changing values of active and passive balance sheets. The impact is evident from value fluctuations of tangible fixed assets and yearly profit. Also, the effect of changing the depreciation method impacts expenses of the profit and loss account of a company by changing the depreciationvalue.

The last part of the research focuses on the analysis indicators of profitabillity. Calculations of the indicators are given by using various methods seen in the balance sheet, as well as the profit and loss account of the trading company in question. The analysis of the results leads to a conclusion that by changing the depreciation method we can significantly influence the financial indicators of safety and efficiency.